

Odluka kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

Br. 17/24

Koristeći se ovlastima koja su visokom predstavniku dana člankom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Opći okvirni sporazum), prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet za tumačenje navedenog Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora, i člankom II 1. (d) prethodno navedenog Sporazuma, koji od visokog predstavnika zahtijeva olakšavanje rješavanja svih poteškoća koje se pojave u svezi sa civilnom provedbom Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Konferencije za provedbu mira održane u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo namjeru visokog predstavnika da upotrijebi svoj konačni autoritet u zemlji u svezi s tumačenjem Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme u skladu s gore navedenim, "donošenjem obvezujućih odluka, kada to ocijeni potrebnim", o određenim pitanjima, uključujući i (prema točki (c) stavka XI.2) "mjere kojima se osigurava provedba Mirovnog sporazuma na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta";

Pozivajući se također na stavak 4 Rezolucije 1174 (1998) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda od 15. lipnja 1998. godine, prema kojem Vijeće sigurnosti, u skladu s poglavljem

VII Povelje Ujedinjenih naroda "...ponavlja da je visoki predstavnik konačni autoritet za tumačenje Aneksa 10 o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora i da u slučaju spora može davati svoja tumačenja i preporuke, te donositi obvezujuće odluke, kako god ocijeni potrebnim, o pitanjima koja je obrazložilo Vijeće za provedbu mira u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine";

Napominjući da se Ustavom Bosne i Hercegovine utvrđuje da je Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcionira u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora;

Imajući u vidu istaknuto mjesto koje izbori imaju prema Općem okvirnom sporazumu za mir i potrebu osiguravanja da lokalni izbori u listopadu 2024. godine budu slobodni, pravični i demokratski;

Ponovo potvrđujući da građanima Bosne i Hercegovine mora biti omogućeno ostvarivanje njihovih demokratskih prava na slobodnim, pravičnim i demokratskim izborima i da uvjeti za takve izbore postoje unatoč nemogućnosti njihovih političkih lidera da postignu kompromis po pitanju izborne reforme;

Uvjeren u potrebu osiguravanja minimalnih standarda integriteta javnih službenika u zemlji u kojoj je povjerenje javnosti u institucije krhko i dodatno narušeno kada osobe osuđene za zločin genocida, zločin protiv čovječnosti i ratne zločine mogu biti imenovane ili izabrane u te institucije i **uzimajući u obzir** činjenicu da je to od posebnog značaja za žrtve i pomirenje koje je od najveće važnosti za svaki istinski napredak društva u cjelini, uzimajući pritom u obzir i izvješće specijalnog izvjestitelja UN-a, od 18. srpnja 2022. godine, o promoviranju istine, ostvarivanju pravde, reparaciji i garancijama o neponavljanju tragičnih događaja, u kojem je preporučeno vođenje i poboljšanje procesa provjere kako bi se osiguralo da javne institucije ne zapošljavaju, niti dozvoljavaju kandidiranje na javne funkcije osoba osuđenih ili optuženih za ratne zločine.

Vodjen potrebom za jačanjem integriteta izbora i unaprjeđenjem upravljanja izbornim procesom na transparentan način, pružanjem mogućnosti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH da učinkovito provede izbore i primijeni najviše moguće standarde, a sve u cilju usklađivanja Izbornog zakona s međunarodnim standardima i dobrom praksom za demokratske izbore prema preporukama Ureda za demokratske institucije i ljudska prava pri misiji OSCE-a (ODIHR) i prema onome što je naglašeno u Mišljenju Europske komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU;

Prisjećajući se napora Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država na omogućavanju postizanja dogovora o izbornoj reformi tijekom 2021. i 2022. godine, kojim bi se pristupilo rješavanju pitanja vezanih za odluke Europskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda BiH, kao i nedostataka u svezi s integritetom izbornog procesa koje su uočile međunarodne institucije, između ostalih i Ured za demokratske institucije i ljudska prava pri misiji OSCE-a, odnosno Venecijanska komisija Vijeća Europe (Neumski proces);

Izražavajući žaljenje zbog toga što, unatoč visokoj razini suglasnosti između njih, političke stranke ipak nisu mogle iskoristiti taj proces za postizanje dogovora u svezi s izbornim reformama predviđenim u Mišljenju Europske komisije o zahtjevu za članstvo Bosne i Hercegovine i što su ove stranke odlučile iskoristiti svoje nesuglasice u svezi s drugim potrebnim reformama kako bi spriječile usvajanje mjera koje su, u slučaju njihovog usvajanja, mogle pomoći vraćanju povjerenja građana u demokratski proces;

Svjestan ponovljenih preporuka Ureda za demokratske institucije i ljudska prava OSCE-a, odnosno GRECO-a i Venecijanske komisije Vijeća Europe iz 2008. godine, te činjenice da većina preporuka koje nalažu izmjene u legislativi i dalje nisu realizirane;

Napominjući da je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira (PIC)

više puta pozivao na usvajanje izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH koje bi slijedile ove preporuke;

Napominjući također da je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira na svom sastanku održanom 5.-6. prosinca 2023. godine izrazio žaljenje „što odredbe koje se odnose na izborni integritet u Izbornom zakonu BiH još uvijek nisu izmijenjene u skladu s međunarodnim standardima i pozitivnim primjerima iz prakse prema preporukama OSCE-a/ODIHR-a, GRECO-a i Venecijanske komisije i (...) pozvao vlasti BiH da ovaj zadatak završe što je prije moguće kako bi se omogućilo da lokalni izbori u listopadu 2024. godine budu održani u uvjetima poboljšane transparentnosti i integriteta izbora” i naglasio da su “slobodni i pošteni izbori neophodni za funkcionalnu demokraciju”;

Napominjući da je skupina političkih stranaka odlučila podnijeti u proceduru usvajanja prijedlog paketa izmjena i dopuna Izbornog zakona pripremljen tijekom Neumskog procesa u cilju rješavanja pitanja integriteta izbornog procesa, za koji je obustavljen zakonodavni postupak u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine 7. lipnja 2022. godine;

Odlučan da osiguram odgovarajuće konzultacije s institucijama nadležnim za procese opisane u Izbornom zakonu BiH i da se pobrinem da se Središnjem izbornom povjerenstvu BiH osiguraju svi resursi potrebni za pravovremeno provođenje Lokalnih izbora u listopadu 2024. godine;

Izražavajući žaljenje što su protekle izbore obilježile brojne tvrdnje o prijevarama i nepravilnostima, od kojih se mnoge izravno ili neizravno odnose na pitanja istaknuta u preporukama Ureda za demokratske institucije i ljudska prava OSCE-a, te da takve tvrdnje imaju izravan negativan utjecaj na kredibilitet izbornog procesa i povjerenje koje građani imaju u svoje demokratske institucije;

Ističući posebno i sam način imenovanja članova u organe zadužene za provedbu izbora kao i način na koji se izbori provode na sam dan izbora;

Uzimajući u obzir preporuku Komisije Evropske unije od 8. studenog 2023. Vijeću EU da otvori pristupne pregovore sa BiH, nakon što se postigne nužan stupanj usklađenosti s kriterijima za članstvo;

Također uzimajući u obzir zaključke Vijeća EU od 14. prosinca 2023. u kojima se poziva na otvaranje pregovora s Bosnom i Hercegovinom, nakon što se postigne potreban stupanj usklađenosti s kriterijima za članstvo i Komisija se poziva da do ožujka izda priopćenje glede donošenja takve odluke;

Uvažavajući zaključke Vijeća Evropske unije u kojima se navodi da "nadovezujući se na preporuku Europske komisije od 12. ožujka 2024. godine, Europsko vijeće odlučuje otvoriti pristupne pregovore s Bosnom i Hercegovinom" i da "Europsko vijeće s tim u svezi poziva Komisiju da usvoji pregovarački okvir s ciljem da ga Vijeće usvoji nakon što budu poduzeti svi relevantni koraci utvrđeni u preporuci Komisije od 12. listopada 2022.".

Uvjeren da Bosna i Hercegovina može ispuniti ukazano povjerenje u svom angažmanu usmjerenom na euroatlantske integracije isključivo sa institucijama koje postupaju sukladno kriterijima iz Kopenhagena, koje je postavilo Vijeće EU 1993. godine;

Podsjećajući na moju izjavu od 19. prosinca 2023. godine, u kojoj pozivam na usvajanje paketa izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH kojima se jača integritet izbornog procesa u najkraćem mogućem roku i najavljujem svoju spremnost da supstituiram domaće institucije BiH kako bi podržao demokraciju i europske integracije;

Podsjećajući također da sam od prosinca prošle godine u više navrata isticao da je osiguravanje integriteta izbora od

suštinskog značaja za stvaranje stabilnog i sigurnog političkog okruženja pogodnog za dalji razvitak i napredak zemlje i da je integritet izbora od temeljnog značaja za izgradnju povjerenja i vjerovanja u politički sustav;

Imajući stoga na umu zahtjev za uspostavom ravnoteže između potrebe za osiguravanjem da Izborni zakon Bosne i Hercegovine zadovolji sve međunarodne standarde i potrebe da se Parlamentarnoj skupštini BiH pruži još jedna prilika da usvoji potrebne izmjene i dopune Izbornog zakona BiH u roku koji će omogućiti primjenu ovih izmjena i dopuna na Lokalne izbore 2024. godine;

Izražavajući žaljenje zbog toga što su mnoge stranke na vlasti u Bosni i Hercegovini do sada svoje kratkoročne izborne interese stavljale ispred interesa zemlje u cjelini i njenih građana i ***potvrđujući*** potrebu da se vrati povjerenje birača u izborni proces umjesto što političke stranke jačaju svoju kontrolu nad ovim procesom;

Uvjeren da je potrebno hitno povratiti kredibilitet izbornog i demokratskog procesa i da izorno zakonodavstvo mora omogućiti biračima da svoje želje slobodno iskažu i da se birači moraju uvjeriti da se uistinu uvažava njihov glas;

Uvjeren stoga da, unatoč činjenici da je odabir izbornog sustava prerogativ izabranih predstavnika, standardi za provedbu izbora moraju biti usklađeni s preporukama međunarodnih institucija radi ostvarenja demokracije;

Konstatirajući da su neke od ovih preporuka date prije više od deset godina i da se stoga moraju neodložno uzeti u obzir kako bi se ispunile obveze koje prema biračima imaju izabrani predstavnici;

Konstatirajući također da je civilno društvo od Parlamentarne skupštine BiH dosljedno tražilo usvajanje izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH kojima se rješavaju nedostatci čije postojanje su utvrdili Ured za demokratske institucije i

ljudska prava OSCE-a i druge organizacije;

Inzistirajući na potrebi da Parlamentarna skupština BiH nastavi s provođenjem preporuka datih u svezi s Izbornim zakonom BiH te da su izmjene i dopune koje su sastavni dio ove Odluke privremene prirode i da mogu biti predmetom naknadnih izmjena i dopuna od strane Parlamentarne skupštine BiH s ciljem inkorporiranja demokratskih standarda;

Uzimajući u obzir i imajući u vidu sve prethodno navedeno, visoki predstavnik ovim donosi sljedeću odluku:

ODLUKA

kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

1. Odluka o doноšењу Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika i u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

2. Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, koji čini sastavni dio ove Odluke, stupa na snagu na način predviđen člankom 114. navedenog zakona, na privremenoj osnovi, sve dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji u istom obliku, ili dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji uz izmjene i dopune.

Sarajevo, 26. ožujka 2024.

Christian Schmidt

Visoki predstavnik

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA IZBORNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

U Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne

i Hercegovine", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22), u Poglavlju I (OSNOVNE ODREDBE), članak 1.1a, iza točke 1) dodaje se nova točka 2), koja glasi:

„2) „*Izvršna funkcija*“ podrazumijeva člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, člana Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i njihove zamjenike, predsjednika i potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, člana Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući premijera, člana Vlade Republike Srpske, uključujući predsjednika Vlade, člana Vlade Brčko Distrikta BiH, člana vlade kantona, gradonačelnika, zamjenika gradonačelnika, načelnika općine i zamjenika načelnika općine.“

Dosadašnje točke 2) do 5) postaju točke 3) do 6).

Dosadašnja točka 6), koja postaje točka 7), mijenja se i glasi:

„7) „*Izborna kampanja*“ su radnje i postupci u razdoblju koje počinje 30 dana prije dana održavanja izbora i završava se nastupanjem početka razdoblja od dvadeset četiri (24) sata prije otvaranja biračkih mesta, tijekom kojeg politički subjekt na zakonom utvrđen način upoznaje birače i javnost sa svojim programima i kandidatima za predstojeće izbore.”

Iza dosadašnje točke 6), koja postaje točka 7), dodaju se nove točke 8) i 9), koje glase:

„8) „*Preuranjena izborna kampanja*“ je svaki oblik radnji iz kampanje koje poduzimaju politički subjekti u razdoblju od raspisivanja izbora do razdoblja službenog početka izborne kampanje.

9) „*Prebivalište*“ je općina, grad ili distrikt u kojem se državljanin nastani s namjerom da тамо stalno živi. ”

Dosadašnja točka 7), koja postaje točka 10), mijenja se i glasi

„10) „*Kompenzacijski mandat*“ je mandat koji služi za kompenziranje nedovoljne proporcionalnosti, a koja nastaje zbrajanjem rezultata za pojedine višečlane izborne jedinice;“

Iza dosadašnje točke 7), koja postaje točka 10), dodaju se nove točke 11) i 12), koje glase:

“11) „*Kandidacijska lista*“ je lista koju podnose politički subjekti i koju ovjerava Središnje izbirno povjerenstvo BiH za sudjelovanje na izborima.

12) „*Kandidacijska lista za kompenzacijiske mandate*“ je lista koju podnose politički subjekti s koje se dodjeljuje kompenzacijski mandat prema redoslijedu kandidata na listi, a koja se podnosi nakon ovjere redovne liste.”

Dosadašnja točka 8), koja postaje točka 13), mijenja se i glasi:

“13) „*Pripadnik nacionalne manjine*“ je državljanin Bosne i Hercegovine koji potпадa pod definiciju sadržanu u Zakonu o zaštiti prava nacionalnih manjina („Službeni glasnik BiH“, br. 12/03, 76/05 i 93/08).”

Dosadašnje točke 9) do 15) postaju točke 14) do 20).

Iza dosadašnje točke 15), koja postaje točka 20), dodaje se nova točka 21), koja glasi:

“21) „*Općinsko izbirno povjerenstvo*“ je izbirno povjerenstvo koje se odnosi na osnovnu izbornu jedinicu iz stavka (1), točka 3), alineja a) ovog članka.”

Dosadašnje točke 16) do 21) postaju točke 22) do 27).

Iza dosadašnje točke 21), koja postaje točka 27), dodaju se nove točke 28) do 33), koje glase:

“28) „*Izborne tehnologije*“ su skup informacijsko-komunikacijskih programa, informacijsko komunikacijskih uređaja, metoda i postupaka, kao i druga tehnička oprema koja se koristi u izbornom procesu, koje mogu uključivati, između ostalog: opremu za elektroničko prebrojavanje glasačkih listića, opremu za elektroničku identifikaciju birača, opremu za video nadzor i snimanje nadzornih video snimaka na biračkim mjestima i centrima za brojanje, itd., ali neće uključivati opremu za elektroničko glasovanje.

29) „*Nepotvrđeni glasački listić*“ je glasački listić istovjetnog dizajna i sadržaja kao i običan glasački listić koji se nakon glasovanja stavlja u posebnu kuvertu i koji se ne prebrojava na redovnom biračkom mjestu, već se broji u centru za brojanje nakon provjere biračkog prava.

30) „*Izborni materijal*“ je materijal koji se koristi na biračkom mjestu i dijeli se na osjetljivi i neosjetljivi materijal.

31) „*Zloupotreba djece u političke svrhe*“ je uključivanje djeteta u aktivnosti koje mogu biti povezane s političkim zagovaranjem ili promoviranjem“.

(32) „*Donacije i prilozi*“ su povremene ili redovne uplate ili prilozi kojima fizičke ili pravne osobe daju novac političkom subjektu u iznosu većem od iznosa članarine, kao i pružanje usluga ili davanje proizvoda političkom subjektu bez naknade.

(33) „*Troškovi izborne kampanje*“ obuhvaćaju sve troškove nastale u svrhu javnog predstavljanja sudionika i njihovih izbornih programa na izborima i pozivanja birača da glasuju za njih, što uključuje između ostalog: organiziranje i održavanje skupova, promoviranje, izradu i distribuiranje reklamnog materijala, brošura i sličnih materijala, političko oglašavanje, medije, marketing, odnose s javnošću i konzultantske usluge, izvođenje obuka za stranačke aktivnosti kao i druge aktivnosti čija je svrha nedvosmisleno povezana s

izbornom kampanjom.“

Članak 2.

U članku 1.2a, stavku (6), prije riječi: „Ukupan iznos sredstava“, dodaje se sljedeća rečenica: „Proračunska sredstva potrebna za financiranje izbora isplaćuju se u vrijeme i u iznosima koje odredi organ nadležan za provedbu izbora“.

Članak 3.

Ispred dosadašnjeg članka 1.2.b, koji postaje članak 1.2c, dodaje se novi član 1.2.b, koji glasi:

„Članak 1.2.b

(1) Izuzetno od odredbe članka 6. Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine, Središnje izbirno povjerenstvo BiH može podnijeti proračunski zahtjev sukladno članku 1.2. ovog zakona, koji prelazi iznos gornje granice rashoda koju utvrđuje Ministarstvo financija i trezora BiH, ukoliko je takav zahtjev u skladu s odobrenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, potrebnim angažiranjem vanjskog osoblja i uvođenjem izbornih tehnologija.

(2) Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine može dati svoje mišljenje o proračunskom zahtjevu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, bez mogućnosti njegove izmjene, osim u slučaju kada je proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u suprotnosti s preuzetim obvezama o ograničenjima rashoda i/ili potrošnje po osnovu zaključenih međunarodnih ugovora, ili kada nacrt proračuna dovodi do proračunske neravnoteže čije bi uravnoteženje dovelo do umanjenja nacrta proračuna bilo kojeg drugog korisnika proračuna, pojedinačno ili linearno na zbirnom nivou.“

Članak 4.

U članku 1.3 iza riječi „slobodnih“ dodaju se riječi: „i periodičnih“.

Članak 5.

Iza članka 1.7a dodaje se novi članak 1.7b, koji glasi:

„Članak 1.7b

Nijedna osoba koja je osuđena od strane bilo kojeg međunarodnog ili domaćeg suda za zločin genocida, zločine protiv čovječnosti ili ratne zločine ne može se kandidirati na izborima niti obavljati bilo koju izbornu, imenovanu ili drugu dužnost.“

Članak 6.

U članku 1.8, stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Sudci redovnih i ustavnih sudova, tužitelji i njihovi zamjenici, pravobranitelji i njihovi zamjenici, ombudsmani i njihovi zamjenici, notari, policijski službenici, državni službenici, generalni revizori i zamjenici generalnih revizora u institucijama u Bosni i Hercegovini i guverner i viceguverneri Centralne banke Bosne i Hercegovine, pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, pripadnici Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine, kao i diplomatski i konzularni predstavnici Bosne i Hercegovine u inozemstvu, koji imaju diplomatski status u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, mogu se kandidirati za javnu izbornu dužnost samo ako prethodno podnesu ostavku na svoj položaj ili postupe sukladno zakonima kojima se regulira njihov status. Ako Središnje izbirno povjerenstvo BiH utvrdi da osoba iz ovog stava nije podnijela ostavku na položaj ili nije postupila sukladno sa zakonom kojim se regulira njen status u razdoblju od ovjere kandidature do tiskanja glasačkih listića, uklonit će se ime ove osobe s ovjerenih kandidacijskih listi, a ako se isto utvrди nakon tiskanja glasačkih listića, takvoj osobi neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji. U postupku utvrđivanja ovih činjeničnih okolnosti, institucije su dužne dostaviti podatke iz evidencije kandidata na zahtjev Središnjeg izbornog

povjerenstva BiH, a kandidati su dužni dostaviti dokaz da su riješili svoj status.“

U stavku (4) iza riječi: „u izvršnim tijelima vlasti“ brišu se zarez i riječi: „osim u razdoblju dok se ne konstituiraju izvršna tijela vlasti izabrani na redovitim izborima u istom izbornom ciklusu“.

Stavak (6) se briše.

Članak 7.

Iza članka 1.8 dodaju se novi članci 1.8a, 1.8b i 1.8c, koji glase:

„Članak 1.8a

(1) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo bilo koje razine vlasti u Bosni i Hercegovini može obnašati izvršnu dužnost za vrijeme trajanja njenog mandata. Za vrijeme obnašanja njene izvršne dužnosti, mandat osobe u zakonodavnom tijelu ostaje u mirovanju.

(2) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini, a na osnovu prethodnog mandata obnaša izvršnu dužnost i odluči da je nastavi, dužna je svoj mandat u zakonodavnom tijelu staviti u mirovanje prije konstituirajuće sjednice zakonodavnog tijela u koje je izabrana dok se druga osoba ne imenuje na istu izvršnu dužnost ili dok ne podnese ostavku.

(3) U razdoblju u kojem mandat miruje, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu sa iste liste sa koje je izabrana osoba s mandatom u mirovanju.

(4) Mandat osobe u Domu naroda Federacije Bosne i Hercegovine će, prema odredbama ovog članka, također ostati u mirovanju u slučaju kada njen mandat u kantonalnoj skupštini ostaje u mirovanju.

(5) Sva prava i dužnosti u svezi s položajem koji se stavlja u mirovanje sukladno ovom članku obustavljaju se za vrijeme u kojem mandat miruje. Kandidat koji zamjenjuje osobu čiji je mandat stavljen u mirovanje uživat će sva prava i dužnosti vezane za položaj tokom razdoblja u kojem mandat miruje.

(6) U roku od deset dana od usvajanja ovog zakona, Središnje izborno povjerenstvo BiH će podzakonskim aktom urediti pitanja iz stavaka (1) i (2) ovog članka.

Članak 1.8b

(1) Po prestanku obavljanja izvršne dužnosti, sukladno članku 1.8a, stavcima (1) i (2), ovog zakona, izabrani član zakonodavnog tijela koji je svoj mandat stavio u mirovanje može ponovo obavljati svoj mandat, pod uvjetom da podnese pisani zahtjev Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije u roku od osam dana od dana prestanka obnašanja izvršne dužnosti.

(2) Mirovanje mandata stupa na snagu petog dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva.

Članak 1.8c

(1) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo za vrijeme trajanja svog mandata može svoj mandat staviti u mirovanje najviše jedan put. Zahtjev za stavljanje mandata u mirovanje podnosi se u pisanom obliku Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo a koja je stavila svoj mandat u mirovanje, sukladno odredbama članka 1.8a, stavak (2), ovog zakona, ne može staviti svoj mandat u mirovanje više od dva puta.

(3) Mirovanje mandata ne može trajati kraće od šest mjeseci, osim na osnovu članka 1.8a, stavak (2) ovog zakona, kada

mirovanje mandata traje do imenovanja druge osobe na istu izvršnu dužnost ili do podnošenja ostavke.“

Članak 8.

U članku 1.10, stavak (1), točka 5., riječi: „(proglašen mentalno nesposobnim)“ brišu se.

Iza točke 4) dodaju se nove točke 5. i 6., koje glase:

“5. danom pravomoćnosti sudske presude kojom mu je izrečena sigurnosna mjera zabrane obavljanja određenog zanimanja, djelatnosti ili dužnosti koja predstavlja funkciju izabranog člana u organu vlasti;

6. danom pravomoćnosti sudske presude kojom mu je izrečena kazna koja za pravnu posljedicu osude ima prestanak te službene dužnosti i prestanak tog radnog odnosa.“

Dosadašnje točke 5. do 8. postaju točke 7. do 10.

Iza dosadašnje točke 8., koja postaje točka 10., briše se točka, stavlja točka-zarez i dodaje se nova točka 11., koja glasi:

“11. danom pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojom je utvrđeno da izabrani dužnosnik nije postupio sukladno odredbama članaka 1.8a, 1.8b ili 1.8c Izbornog zakona BiH.“

Članak 9.

Članak 1.11 mijenja se i glasi:

„Članak 1.11

Svi organi vlasti na svim razinama i dužnosnici u Bosni i Hercegovini i u diplomatsko konzularnim predstavništvima BiH obvezni su pomagati tijelima nadležnim za provedbu izbora.“

Članak 10.

Članak 1.13 mijenja se i glasi:

„Članak 1.13

Prijava za ovjeru za sudjelovanje na izborima uključuje izjavu potpisano od predsjednika političke stranke, koalicije, neovisnog kandidata, predstavnika liste neovisnih kandidata, registrirane udruge, ili drugog registriranog organiziranog oblika djelovanja nacionalnih manjina i grupe od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo, da će se ta politička stranka, koalicija, neovisni kandidati, registrirane udruge, drugi organizirani oblici djelovanja nacionalnih manjina, u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.“

Članak 11.

U Poglavlju 2 (TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA), članku 2.1, stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Prije stupanja na dužnost, svaki pojedinačni član izbornog povjerenstva i biračkog odbora dužan je potpisati zakletvu čiji tekst glasi:

“Ovim se zaklinjem da će vjerno, savjesno i nepristrano obavljati dodijeljene mi dužnosti i provoditi i poštovati Ustav i zakone Bosne i Hercegovine.”

Članak 12.

U članku 2.2, stavak (4) briše se.

Dosadašnji stavci (5) i (6) postaju stavci (4) i (5).

U stavku (5), oznaka stavka (5) u tekstu mijenja se u oznaku stavka (4).

Iza stavka (5) dodaje se novi stavak (6) koji glasi:

„(6) U svrhu obučavanja članova tijela nadležnih za provedbu izbora, Središnje izborno povjerenstvo BiH uspostavlja Centar

za edukaciju.“

Članak 13.

Uvodni dio članka 2.3, u stavku (1), mijenja se i glasi:

„Za člana biračkog odbora ili izbornog povjerenstva, osim Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ne može biti imenovana osoba:“

U članku 2.3, stavku (1), točka 4. mijenja se i glasi:

„4. koji je aktualni kandidat ili je bio kandidat za bilo koju razinu vlasti na posljednjim općim i posljednjim lokalnim izborima; i“.

Članak 14.

Članak 2.5 mijenja se i glasi:

„Članak 2.5

(1) Središnje izborne povjerenstvo BiH ima sedam članova: dva Hrvata, dva Bošnjaka, dva Srbina i jednog iz reda ostalih. U Središnjem izbornom povjerenstvu BiH će se osigurati ravnopravna zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, br. 16/03, 102/09 i 32/10).

(2) Kandidate za Središnje izborne povjerenstvo BiH zajednički predlažu članovi Povjerenstva za izbor i imenovanje, koje se uspostavlja kao stalno povjerenstvo Zastupničkog doma u skladu s Poslovnikom o radu Zastupničkog doma.

(3) Povjerenstvo za izbor i imenovanje ima sedam članova, od kojih dva člana imenuje predsjednik Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine iz reda članova Vijeća, tri člana imenuje Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH iz reda članova tog zajedničkog povjerenstva Zastupničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH i dva člana imenuje predsjednik Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz reda članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(4) U Povjerenstvu za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbita i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih.

(5) Najkasnije 180 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Središnje izborne povjerenstvo BiH obavještava Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Najkasnije 150 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Povjerenstvo za izbor i imenovanje raspisuje javni natječaj za popunjavanje jedne ili više navedenih pozicija. Sredstva za troškove javnog natječaja bit će osigurana iz proračuna Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(6) Kandidati za članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH moraju ispunjavati sljedeće opće i posebne uvjete:

- 1) da je državljanin BiH,
- 2) da ima prijavljeno prebivalište u BiH,
- 3) da ima sveučilišnu diplomu,
- 4) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova predviđenih položajem,
- 5) da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini u roku od tri godine prije dana objavlјivanja upražnjenog mesta,
- 6) da protiv njega nije potvrđena optužnica,
- 7) da nije osuđivan za kaznena djela,
- 8) da nije obuhvaćen odredbom članka 1.6, članka 1.7 i članka

1.7.a ovog zakona;

9) da je stručnjak s najmanje pet godina relevantnog iskustva u oblastima izravno vezanim za provedbu izbora,

10) da ne obavlja niti je u posljednjih deset godina prije kandidiranja obavljao dužnost u tijelima političke stranke, te udruge ili fondacije koje su organizacijski ili finansijski povezane s političkim strankama, te da nije bio uključen u bilo kakve aktivnosti političke stranke,

11) da nije nositelj izabranog mandata ili član izvršnog organa vlasti, osim u slučajevima predviđenim člankom 2.12, stavak (4), ovog zakona,

12) da nije kandidat niti da je bio kandidat za izbore za bilo koju razinu vlasti na posljednjim općim i posljednjim lokalnim izborima, i

13) da mu nije izrečena kazna za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa prema članku 2.3, stavak (2), ovog zakona, za koju je osobno odgovoran, u posljednje četiri godine, računajući od dana pravomoćnosti odluke.

(7) Najkasnije 90 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Povjerenstvo za izbor i imenovanje utvrđuje rang-listu kandidata za Središnje izborno povjerenstvo BiH, dvotrećinskom većinom glasova, na osnovu uvjeta i kriterija propisanih stavkom (6) ovog članka, te će užu listu od najmanje tri rangirana kandidata dostaviti Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

(8) Povjerenstvo za izbor i imenovanje dužno je usvojiti poslovnik kojim će urediti postupak oglašavanja javnog natječaja, održavanje sastanaka i donošenje odluke o rang-listi kandidata.

(9) U skladu sa svojim procedurama, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenuje članove Središnjeg

izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata.

(10) Ako se lista kandidata za člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ne dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH u roku od 60 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH predlaže i imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata koji su se prijavili na javni natječaj, na osnovu kriterija navedenih u stavku (6) ovog članka, najkasnije 15 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Ako Povjerenstvo za izbor i imenovanje nije raspisalo javni natječaj iz stavka (5) ovog članka, odluku o raspisivanju javnog natječaja donosi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

(11) Dotadašnji članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastavit će obavljati svoju dužnost do imenovanja novih članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.“

Članak 15.

Iza članka 2.5 dodaje se novi članak 2.5a, koji glasi:

„Članak 2.5a

(1) U slučaju da član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH dobровoljno podnese ostavku, umre, bude trajno spriječen obavljati dužnost ili ispuni uvjete za odlazak u starosnu mirovinu, Središnje izborne povjerenstvo BiH će obavijestiti Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenovat će novog člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, u skladu s procedurom propisanom u članku 2.5 ovog zakona.

(2) Ukoliko članu Središnjeg izbornog povjerenstva istekne mandat ili ukoliko dobровoljno podnese ostavku ili ispuni uvjete za starosnu mirovinu tijekom izborne godine, mandat će mu se produžiti do isteka izbornog razdoblja i novi član

Središnjeg izbornog povjerenstva se nakon toga imenuje po postupku predviđenom ovim zakonom.

(3) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH će podnijeti ostavku koja stupa na snagu odmah ili biti smijenjen, uključujući i tijekom izborne godine, ukoliko više nisu ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 2.5., stavak (6) ovog zakona.

(4) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH može biti smijenjen isključivo u skladu s odredbama stavka (3) ovog članka.

(5) Odluku o smjeni člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH donosi dvotrećinskom većinom Povjerenstvo za izbor i imenovanje, a odluka postaje pravomoćna nakon što je potvrdi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Protiv odluke o smjeni koju doneše Povjerenstvo za izbor i imenovanje može se uložiti žalba Sudu Bosne i Hercegovine.“

Članak 16.

U članku 2.9., iza točke 7. dodaju se nove točke 8. i 9., koje glase:

“8. donosi bliže propise i odgovorna je za blagovremenu nabavku, distribuciju i sigurnost izbornih tehnologija, te druge odgovarajuće tehničke opreme za neposredne izbore na svim razinama vlasti u BiH i donosi podzakonske akte u svezi s instaliranjem i korištenjem izbornih tehnologija;”

9. vrši izbor i imenovanje, evidenciju, educiranje, certificiranje i ocjenjivanje predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora, prema kriterijima utvrđenim ovim zakonom i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH;”

Dosadašnje točke 8. do 17. postaju točke 10. do 19.

Članak 17.

Članak 2.10 mijenja se i glasi:

„Članak 2.10

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine će poništiti izbore u izbornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, ukoliko ustanovi da je za vrijeme glasovanja, ručnog brojanja i/ili elektroničkog brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu utjecati na raspodjelu mandata ili na konačno pozicioniranje kandidata na kandidacijskoj listi ili koje na drugi način mogu utjecati na rezultate izbora.“

Članak 18.

U članku 2.12, u stavku (4), iza riječi: „sudac redovnog suda,” dodaje se riječ: „pravobranitelj.“

Članak 19.

U članku 2.13, točki 3., ispred riječi: „provodi postupak imenovanja“, dodaju se riječi (i interpunkcijski znak zarez): „Osim ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno.“.

Iza točke 3. dodaje se nova točka 4., koja glasi:

„4. imenuje i obučava kontrolore izbornih rezultata;“.

Dosadašnje točke 4. do 5. postaju točke 5. do 6.

Iza dosadašnje točke 5., koja postaje točka 6., dodaju nove točke 7. do 9., koje glase:

„7. odgovorno je za sigurnost izbornog materijala i izbornih tehnologija od dana njihovog prijema;

8. odgovorno je za uređenje biračkog mesta i druge tehničke pripreme za izbore, uključujući i osiguravanje uvjeta za primjenu izbornih tehnologija na biračkom mjestu;

9. ako drukčije ne odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH u skladu s ovim Zakonom, odgovorno je za pravilno prebrojavanje

glasaćkih listića na biračkim mjestima, pravilno objedinjavanje izbornih rezultata s biračkih mesta i za unos izbornih rezultata u odgovarajuću softversku aplikaciju;”.

Dosadašnje točke 8. do 9. postaju točke 10. do 11.

Članak 20.

U članku 2.14, stavku (1), riječi: „U sastavu izbornog povjerenstva nastojat će se osigurati“ zamjenjuje se riječima: „Sastav izbornih povjerenstava osigurava“, a iza riječi: „Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini“, dodaju se riječi: „(„Službeni glasnik BiH“ br. 16/03, 102/09 i 32/10)“

Članak 21.

U članku 2.15, stavku (1), riječi: „U slučaju da član izbornog povjerenstva podnese ostavku“, zamjenjuju se riječima: „U slučaju da član općinskog izbornog povjerenstva podnese ostavku“.

U stavku (4) iza riječi: „članu“, dodaje se riječ: „općinskog“.

Članak 22.

Članak 2.19 mijenja se i glasi:

„Članak 2.19

- (1) Birački odbor sastoji se od tri ili pet članova od kojih je jedan predsjednik.
- (2) Predsjednik i ostali članovi biračkog odbora imaju zamjenike. Da bi bili imenovani, predsjednik, ostali članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici, moraju ispunjavati uvjete iz članka 2.2 i 2.3 ovog zakona. Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik ne smiju biti članovi političke stranke niti obavljati dužnost u tijelima političke stranke, udruge ili

fondacije koja je organizaciono ili finansijski povezana s političkom strankom, niti smiju biti uključeni u bilo kakve aktivnosti političke stranke i moraju biti u mogućnosti da obavljaju svoje dužnosti na politički nepristran način.

(3) Predsjednika i njegovog zamjenika imenuje i razrješava Središnje izbirno povjerenstvo BiH, koje ujedno vodi njihovu evidenciju, edukaciju, certificiranje i ocjenjivanje.

(4) Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik imenuju se nakon provedene javnog postupka i prema kriterijima utvrđenim zakonom i dodatnim kriterijima utvrđenim podzakonskim propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Listu kandidata za imenovanje na mjesto predsjednika i zamjenika predsjednika biračkog odbora sačinjava Središnje izbirno povjerenstvo BiH uz konzultacije s općinskim izbornim povjerenstvima u razdoblju između dva izborna ciklusa putem jednog ili više javnih poziva, a ona će biti ažurirana svakih šest mjeseci.

(5) Ostale članove biračkog odbora i njihove zamjenike imenuje općinsko izbirno povjerenstvo najkasnije 45 dana prije dana održavanja izbora.

(6) Na odluku o imenovanju predsjednika biračkog odbora i njegovog zamjenika može se uložiti prigovor Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojom je odlučeno o prigovoru je pravomoćna i protiv nje se ne može uložiti žalba. Na odluku općinskog izbornog povjerenstva o imenovanju članova biračkih odbora i njihovih zamjenika iz stavka (5) ovog članka može se uložiti prigovor općinskom izbornom povjerenstvu. Na odluku općinskog izbornog povjerenstva, kojom je odlučeno o prigovoru, može se uložiti žalba Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva je pravomoćna i protiv nje se ne može uložiti žalba.

(7) Za ciklus Općih izbora, mesta članova i zamjenika članova

biračkih odbora iz stavka (5) ovog članka bit će popunjena na prijedlog političkih subjekata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini BiH, Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske, u prethodnom izbornom ciklusu. Za izborni ciklus lokalnih izbora, mesta članova i zamjenika članova biračkih odbora iz stavka (5) ovog članka za svaku od osnovnih izbornih jedinica bit će popunjena na prijedlog političkih subjekata zastupljenih u izravno izabranim tijelima jedinica lokalne samouprave iz te relevantne osnovne izborne jedinice u prethodnom izbornom ciklusu.

(8) Politički subjekti iz stavka (7) ovog članka imaju pravo da sudjeluju u postupku ždrijebanja za dodjelu pozicija članova odnosno zamjenika članova biračkog odbora pod uvjetom da imaju ovjerenu listu za tu razinu vlasti.

(9) Ukoliko općinsko izborno povjerenstvo ne bude imenovalo članove biračkog odbora i njihove zamjenike u skladu sa stavkom (5) ovog članka, članove biračkog odbora i njihove zamjenike će imenovati Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(10) Postupak ždrijebanja iz stavka (7) ovog članka obavlja općinsko izborno povjerenstvo u roku koji ne smije biti kraći od 60 dana prije dana održavanja izbora.

(11) Nakon izvršenog ždrijebanja, a najkasnije u roku od sedam dana, politički subjekt koji je sudjelovao u ždrijebanju dostavit će relevantnom općinskom izbornom povjerenstvu listu s imenima kandidata za članove i zamjenike članova biračkog odbora u kojem su osvojili mjesto putem ždrijeba.

(12) Ako politički subjekt ne dostavi imena kandidata za članove i zamjenike članova biračkog odbora u roku iz stavka (11) ovog članka, ili ako je dostavio broj kandidata za mesta članova i zamjenika članova biračkog odbora manji od potrebnog broja članova i zamjenika članova biračkog odbora, to će se smatrati odustajanjem od dodijeljenog mesta u biračkom odboru. U tom slučaju općinsko izborno povjerenstvo imenovat

će nedostajuće članove biračkog odbora i njihove zamjenike s vlastite rezervne liste educiranih kandidata za članstvo u biračkom odboru, vodeći računa o multietničkom sastavu biračkog odbora, gdje je to moguće.

(13) U sastavu biračkog odbora nastojat će se osigurati zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 16/03, 102/09, i 32/10), osim ako se birački odbor sastoji od tri člana pri čemu se ravnopravna zastupljenost smatra postignutom u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen sa 1/3 od ukupnog broja članova.

(14) Zabranjena je zloupotreba zakonskog prava na sudjelovanje u radu biračkog odbora fiktivnim predstavljanjem, kako je propisano člankom 7.3, stavak (2) ovog zakona.

(15) Postupak ždrijebanja provodi se javno i snima se audio i video zapisom sukladno obveznom uputom koju donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(16) Samo jedan član i jedan njegov zamjenik jednog političkog subjekta može biti u sastavu jednog biračkog odbora.

(17) Kandidat koji je imenovan na mjesto predsjednika i kandidat imenovan na mjesto zamjenika predsjednika biračkog odbora obvezan je pohađati posebnu kontinuiranu obuku za rad u biračkom odboru, koju organizira Središnje izborno povjerenstvo BiH. Nakon izvršene provjere znanja, Središnje izborno povjerenstvo BiH će uspješnim predsjednicima i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.

(18) Predsjednici i zamjenici predsjednika biračkog odbora koji su dobili certifikat dužni su sudjelovati u obuci ostalih članova biračkih odbora, koju organizira općinsko izborno povjerenstvo. Nakon izvršene provjere znanja, općinsko izborno povjerenstvo će uspješnim članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.

(19) Članovi biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad. Odluku o visini naknade za rad koji obavljaju članovi biračkih odbora donosi Središnje izborne povjerenstvo BiH."

Članak 23.

U Poglavlju 3. (BIRAČKI POPIS) članak 3.1 mijenja se i glasi:

„Članak 3.1

(1) Središnji birački popis je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo sukladno ovom zakonu i formira se, vodi i koristi za potrebe organiziranja i provedbe izbora u skladu sa zakonom, za provedbu referenduma, za provedbu opoziva izabranog dužnosnika i izbore tijela lokalne samouprave u skladu sa zakonom.

(2) Središnji birački popis i izvadci iz Središnjeg biračkog popisa su javni, što se osigurava sukladno odredbama ovog zakona i odredbama podzakonskih akata Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a sve s ciljem osiguranja točnosti i ukupnog integriteta Središnjeg biračkog popisa.

(3) Pravo uvida u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa ostvaruje se sukladno ovom zakonu i Zakonu o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11 i 89/11).

(4) Birač ostvaruje pravo uvida u svoje osobne podatke evidentirane u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa izravnim uvidom na internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH unošenjem odgovarajućih osobnih podataka i/ili na drugi prikladan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izborne povjerenstvo BiH.

(5) Javnost ostvaruje pravo uvida u izvatke iz Središnjeg biračkog popisa izlaganjem privremenih izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa putem internetske stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ili na drugi prikladan način koji podzakonskim aktom utvrđi Središnje izborne povjerenstvo BiH,

vodeći računa o načelima zaštite osobnih podataka.

(6) Političkim subjektima koji su ovjereni za sudjelovanje na izborima i kojima je ovjerena kandidacijska lista za sudjelovanje na izborima sukladno ovom zakonu osigurat će se, na njihov zahtjev, izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za onu razinu vlasti odnosno izbornu jedinicu u kojoj sudjeluju na izborima, u elektroničkom ili u tiskanom obliku. Izvadak iz Središnjeg biračkog popisa sadrži prezime i ime birača, datum rođenja, ime jednog roditelja birača, naziv općine odnosno izborne jedinice za koju birač ima pravo glasa, naziv i broj biračkog mesta.“

Članak 24.

Članak 3.2 mijenja se i glasi:

„Članak 3.2

(1) Središnji birački popis je jedinstven, stalan i redovno se ažurira.

(2) Izvodi iz Središnjeg biračkog popisa, s ciljem ažuriranja, objavljuju se dva puta godišnje u neizbornoj godini. Nadležna tijela su dužna podatke za raseljene osobe dostaviti u izbornoj godini najkasnije do 31. ožujka.

(3) U Središnji birački popis, po službenoj dužnosti, upisuju se državlјani BiH s prijavljenim prebivalištem u BiH, koji:

a) su navršili 18 godina;

b) će na dan održavanja izbora navršiti 18 godina;

c) imaju biračko pravo sukladno ovom zakonu, a žive privremeno u inozemstvu; i

d) imaju biračko pravo sukladno članku 20.8., stavak (6), ovog zakona.

(4) Središnji birački popis ne sadrži imena državlјana BiH

koji su pravomoćnom odlukom nadležnog tijela lišeni potpune poslovne sposobnosti. Ako je ovakva osoba već upisana, brisat će se iz Središnjeg biračkog popisa, a ako se osobi pravomoćnom odlukom nadležnog tijela vrati poslovna sposobnost u cijelosti, osoba će biti upisana u Središnji birački popis.“

Članak 25.

U članku 3.4, stavak (3), riječ: „nadležnog“, zamjenjuje se riječju: „nadležnih“.

Članak 26.

U članku 3.6, stavak (2), iza točke e) dodaje se nova točka f), koja glasi:

„f) vodi posebne usporedne evidencije o prebivalištu i adresi boravišta državljana BiH s biračkim pravom upisanih u Središnji birački popis birača koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine.“

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Izvadci iz Središnjeg biračkog popisa za birače iz stavka (2), točka c) ovog članka, izrađuju se na osnovu podataka:

a) koje sačinjavaju i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavljaju diplomatsko-konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine;

b) koje dostavljaju birači koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine;

c) koje posjeduje Središnje izborne povjerenstvo BiH;

d) podataka drugih nadležnih državnih tijela u skladu sa zakonom.

Dosadašnji stavci (4) do (6) postaju stavci (5) do (7).

U dosadašnjem stavku (5), koji postaje stavak (6), broj (4)

zamjenjuje se brojem (5), a iza riječi: „koji su potrebni“ dodaju se riječi: „Središnjem izbornom povjerenstvu BiH“.

Članak 27.

U članku 3.7, stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Izvadak iz Središnjeg biračkog popisa vodi se prema zadnjem mjestu prebivališta državljana Bosne i Hercegovine i to po biračkim mjestima, a za birače iz članka 3.6, stavak (2), točke b) i c), ovog zakona vodi se uz napomenu o točnoj adresi boravišta.“

Članak 28.

U članku 3.10, stavku (1), dosadašnje točke e) i f) mijenjaju se i glase:

„e) naziv općine gdje birač ima prebivalište, odnosno naziv općine gdje birač ima boravište,

f) adresa prebivališta ili boravišta (mjesto, ulica, kućni broj),“.

U stavku (3), iza riječi: „Središnje izborne povjerenstvo BiH“, briše se točka, stavlja zarez i dodaju riječi: „vodeći računa o Zakonu o zaštiti osobnih podataka“.

Članak 29.

Članak 3.11 mijenja se i glasi:

“Članak 3.11

„S ciljem osiguravanja točnosti, ažurnosti i ukupnog integriteta, Središnje izborne povjerenstvo BiH dužno je izvatke iz Središnjeg biračkog popisa staviti na uvid javnosti, sukladno članku 3.1, stavak (5), ovog zakona.“

Članak 30.

Članak 3.12 briše se.

Dosadašnji članak 3.12a postaje članak 3.12.

Članak 31.

U članku 3.13, stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Svaki državljanin BiH ima pravo ostvariti uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i zahtijevati njegove ispravke ako je riječ o ispravci njegovih osobnih podataka. Svaki državljanin s pravom glasa koji se ne nalazi na Središnjem biračkom popisu ima pravo da zatraži upis svojih osobnih podataka u Središnji birački popis. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku tijelu iz stavka (4) ovog članka.“

U stavku (3) označke točaka: „a), b), c), e) i j)“ zamjenjuju se označama točaka: „a), c), d), f) i k)“.

Članak 32.

U članku 3.14, točka b) mijenja se i glasi:

„b) na izdržavanju zatvorske kazne u zatvorskim ustanovama ili su vezani za takvu ustanovu, a imaju pravo glasa“.

Članak 33.

Članak 3.15 mijenja se i glasi:

“Članak 3.15.

(1) Državljanin BiH koji privremeno živi u inozemstvu, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i upisan je u Središnji birački popis, da bi se našao u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužan je za svake izbore podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH koja, između ostalog, obvezno sadrži podatke o točnoj adresi boravka u inozemstvu.

(2) Uz elektroničku prijavu iz stavka (1) ovog članka, podnositelj prijave obvezno dostavlja:

- a) dokaz o identitetu podnositelja prijave predviđen ovim zakonom,
- b) dokaz izdat od nadležnog tijela zemlje u kojoj privremeno boravi o točnoj adresi boravišta u toj zemlji.

(3) Nakon podnošenja elektroničke prijave, u smislu stavaka (1) i (2) ovog članka, podnositelj prijave dužan je tiskani primjerak elektroničke prijave potpisati istovjetno potpisu na identifikacijskom dokumentu koji prilaže uz prijavu i dostaviti je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način na koji to podzakonskim aktom odredi Središnje izborne povjerenstvo BiH.

(4) Državljanin BiH koji ima status izbjegle osobe iz Bosne i Hercegovine, a koji ima biračko pravo sukladno ovom zakonu i upisan je u Središnji birački popis, da bi se našao u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužan je za svake izbore podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(5) Uz elektroničku prijavu iz stavka (4) ovog članka podnositelj prijave obvezno dostavlja:

- a) dokaz o identitetu podnositelja prijave;
- b) ako mijenja biračku opciju pod kojom je upisan u Središnji birački popis, u skladu s člankom 20.8 ovog zakona, podnosi i dokaz o promjeni prebivališta u Bosni i Hercegovini;
- c) dokaz o točnoj adresi boravišta u inozemstvu.

(6) Nakon podnošenja elektroničke prijave, u smislu stavaka (4) i (5) ovog članka, podnositelj prijave dužan je tiskani oblik elektroničke prijave potpisati istovjetno potpisu na identifikacijskom dokumentu koji prilaže uz prijavu i dostaviti je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na

način na koji to podzakonskim aktom odredi Središnje izbirno povjerenstvo BiH.

(7) Izbjegla osoba iz BiH koja se ne nalazi u Središnjem biračkom popisu, da bi se nalazila u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužna je podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(8) Uz elektroničku prijavu iz stavka (7) ovog članka podnositelj prijave obvezno dostavlja:

- a) dokaz o identitetu podnositelja prijave;
- b) dokaz o državljanstvu Bosne i Hercegovine;
- c) dokaz o prebivalištu u Bosni i Hercegovini, u skladu s člankom 20.8 ovog zakona; i
- d) dokaz o točnoj adresi boravišta u inozemstvu.

(9) Dokaz o identitetu podnositelja prijave, u smislu stavka (8), točka a), ovog članka, jedan je od sljedećih važećih dokumenata:

- a) putovnica;
- b) važeća osobna isprava izdata od zemlje domaćina; i
- c) izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

(10) Popunjenu i potpisanoj prijavi i potrebne dokumente podnositelj prijave dostavlja elektroničkom poštom, poštom ili osobno. Postupak i način slanja, primanja, obrade, arhiviranja i zaštite elektroničkih prijava i dokumenata utvrđuje Središnje izbirno povjerenstvo BiH posebnim propisom.

(11) Ako ispuni propisane uvjete iz ovog članka, podnositelj prijave nalazit će se u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u

diplomatskokonzularnom predstavništvu BiH u inozemstvu.

(12) Podnositelj prijave iz stavaka (1), (4) i (7) ovog članka odgovoran je za točnost podataka koje navodi u prijavi i vjerodostojnost dokaza koje prilaže uz prijavu.

(13) Središnje izbirno povjerenstvo BiH utvrđuje oblik i sadržaj obrasca prijave iz stavaka (1), (4) i (7) ovog članka, način i postupak kojim se provjerava točnost podataka navedenih u prijavi i vjerodostojnost dokaza priloženih uz prijavu.

(14) Središnje izbirno povjerenstvo BiH donosi odgovarajuće upute u svezi s postupkom upisa birača u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu.

(15) Upis u Središnji birački popis državljanu Bosne i Hercegovine je kontinuirani proces.“

Članak 34.

Članak 3.16 mijenja se i glasi:

„Članak 3.16

(1) Državljanin BiH iz članka 3.15, stavaka (1), (4) i (7) ovog zakona dužan je dostaviti sve izmjene koje se odnose na podatke koje je prethodno dostavio u Središnje izbirno povjerenstvo BiH i na osnovu kojih se nalazi u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za glasanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u inozemstvu. Izmjene podataka dostavljaju se najkasnije do isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasanje izvan Bosne i Hercegovine za naredne izbore.

(2) Ako državljanin BiH iz člana 3.15 stav (1) ovog zakona ne podnese prijavu prije isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u inozemstvu na

narednim izborima, nalazit će se u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje na odgovarajućem biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici u kojoj ima prebivalište.

(3) Ako državljanin BiH iz članka 3.15 stavak (2) ovog zakona ne dostavi dokaze o prebivalištu u Bosni i Hercegovini, u skladu s člankom 20.8 ovog zakona, bit će upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatskokonzularnom predstavništvu u inozemstvu, s pravom glasa za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj ima prebivalište.

(4) Ako se državljanin BiH koji je upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu prije roka utvrđenog za zaključenje izvata iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za naredne izbore, moći će ostvariti svoje biračko pravo glasovanjem nepotvrđenim/kuvertiranim glasačkim listićem.

(5) Centar za birački popis putem općinskog izbornog povjerenstva dostavlja podatke o državljanima BiH iz stavka (4) ovog članka Središnjem izbornom povjerenstvu BiH radi evidentiranja nastalih promjena na izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH.

(6) Ako se državljanin BiH koji je upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu vratio u Bosnu i Hercegovinu nakon isteka roka utvrđenog za zaključenje izvata iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za naredne izbore, bit će mu dozvoljeno glasovanje nepotvrđenim/kuvertiranim glasačkim listićem na biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici za koju ima pravo glasovanja.“

Članak 35.

U članku 3.17, iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji

glasí:

„(3) Pravo iz stavka (1) ovog članka može ostvariti birač koji je nakon zaključenja Središnjeg biračkog popisa napunio 18 godina, a nije upisan u Središnji birački popis i birač koji je upisan u Izvadak za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, a na dan izbora se vratio u Bosnu i Hercegovinu.“

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (4).

Članak 36.

Iza članka 3.17 dodaje se novi članak 3.18, koji glasi:

“Članak 3.18.

Središnje izbirno povjerenstvo BiH donosi bliže propise o uvjetima i postupku primjene ovog Poglavlja.“

Članak 37.

U Poglavlju 4 (OVJERA I KANDIDIRANJE ZA IZBORE), članku 4.2, iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3. da je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavio dokaz da je riješio svoj status ako obavlja neku od dužnosti iz članka 1.8, stavak (1) ovog zakona.“

Članak 38.

U članku 4.4 stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Prijava se podnosi elektronički. Nakon podnošenja elektroničke prijave, u smislu stavka (1) ovog članka, podnositelj prijave dužan je tiskani primjerak elektroničke prijave dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način na koji za to podzakonskim aktom odredi Središnje izbirno povjerenstvo BiH.“

U istom članku, u stavku (4), na kraju rečenice, iza riječi: „za prikupljanje potpisa potpore“, briše se interpunkcijski

znak točka i dodaju se riječi: „a koja će biti odgovorna za vjerodostojnost prikupljenih potpisa potpore.“

Članak 39.

U članku 4.5, iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

„(3) U slučajevima iz stavaka (1) i (2) ovog članka, politička stranka dostavlja potpisani izjavu izabranog dužnosnika kojom potvrđuje da je bio član te političke stranke u vrijeme kada je dobio mandat i da je još uvijek član te političke stranke.“

Članak 40.

U članku 4.6 stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Ako su podaci iz prijave netočni ili prijava sadrži neki drugi nedostatak u smislu ovog zakona ili podzakonskog akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Središnje izbirno povjerenstvo BiH o tome obavještava podnositelja prijave, koji je dužan otkloniti nedostatke u roku od dva dana od dana prijema obavijesti. Ako politička stranka u ovom roku ne otkloni nedostatak iz ovog stavka, Središnje izbirno povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu političke stranke za sudjelovanje na izborima.“

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Središnje izbirno povjerenstvo BiH odlučuje da li će potvrditi ili odbiti prijavu za sudjelovanje na izborima.“

Članak 41.

U članku 4.18, ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1).

Iza stavka (1), dodaje se novi stavak (2), koji glasi:

„(2) Nakon ovjere kandidacijske liste, Središnje izbirno povjerenstvo BiH neće prihvati izmjene imena i prezimena

kandidata, osim u slučaju utvrđivanja postojanja tehničke greške u imenu i prezimenu.“

Članak 42.

Članak 4.20 mijenja se i glasi:

“Članak 4.20

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi neovisnih kandidata ne može se povući nakon što kandidacijsku listu ovjeri Središnje izborne povjerenstvo BiH. Ako je kandidat u potpunosti liшен poslovne sposobnosti ili odbije mandat nakon ovjere izbornih rezultata od Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ime tog kandidata briše se s kandidacijske liste i mandat se dodjeljuje sukladno članku 9.10, osim za liste u kantonima i općinama gdje se mandati dodjeljuju sukladno članku 13.5 ovog zakona. Kandidat ili njegov zakonski zastupnik, u slučaju kada je kandidat u potpunosti liшен poslovne sposobnosti, mora Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti izjavu o odbijanju mandata u pisanom obliku.“

Članak 43.

U članku 4.21, stavak (1), mijenja se i glasi:

„(1) Kandidacijske liste političkih stranaka, liste neovisnih kandidata i koalicija podnose se elektronički, a tiskani primjerak elektronički podnesenih kandidacijskih lista podnositelj mora dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije 90 dana prije dana održavanja izbora.“

U stavku (2), na kraju teksta dodaje se rečenica:

“Ovjeravanje, odnosno odbijanje kandidata na listama se mora završiti najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora.“

Članak 44.

U Poglavlju 5 (PROVEDBA IZBORA) u članku 5.1, stavku (2), riječi: "Biračka mjesta određuje općinsko izborno povjerenstvo najkasnije 65 dana prije dana izbora", zamjenjuju se riječima: "Biračka mjesta određuje općinsko izborno povjerenstvo najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora, uzimajući u obzir pristupačnost biračkih mjesta za birače s invaliditetom i tehničke preduvjete potrebne za funkcioniranje izbornih tehnologija potrebnih tijekom provedbe izbora."

Članak 45.

U članku 5.2, stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Biračko mjesto određuje se uzimajući u obzir udaljenost birača od biračkog mjeseta i u skladu s brojem birača, koji u pravilu treba biti između tri stotine (300) i tisuću (1000), osim u opravdanim slučajevima utvrđenim u propisima Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine."

Članak 46.

Iza članka 5.2 dodaje se novi članak 5.2a, koji glasi:

„Članak 5.2a

(1) Biračka mjesta koja je posebno odredilo Središnje izborno povjerenstvo BiH nakon konzultacija s općinskim izbornim povjerenstvom, uključujući i prostoriju predviđenu za glasovanje i/ili brojanje glasačkih listića, mogu biti pokrivena opremom za video nadzor na način koji ne ugrožava tajnost glasovanja.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donijet će obvezujuću Uputu o instaliranju, uporabi opreme za video nadzor, prijenosu i čuvanju nadzornih video snimaka te o odgovornostima nadležnih tijela koji su u tom smislu zaduženi za provedbu izbora, kao i o prekršajima zbog kršenja tih pravila."

Članak 47.

U članku 5.3, riječi: „birački materijal“, zamjenjuju se riječima: „izborni materijal“, u cijelom članku u odgovarajućem padežu.

U stavku (1), iza riječi: „dostavlja biračkom odboru“ dodaju se riječi: „na biračkom mjestu“. Na kraju ovog stavka dodaje se nova rečenica koja glasi: „Izborni materijal se u noći prije otvaranja biračkog mesta čuva u zaključanim prostorijama na lokaciji biračkog mesta.“

U stavku (2) iza riječi: “ U slučaju da izborni materijal iz stavka (1) ovog članka nije dostavljen potpun i u ispravnom stanju, birački odbor”, dodaje se riječ: “odmah ”

U stavku (3), na početku rečenice, iza riječi: „Birački odbor“ dodaju se riječi: „dužan je izborni materijal iz stavka (1) ovog članka odmah nakon preuzimanja zaključati na biračkom mjestu u nazočnosti policije i“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Policija asistira u osiguranju izbornog materijala iz stavka (1) ovog članka.“

Članak 48.

Iza članka 5.3 dodaje se novi članak 5.3a koji glasi:

“Članak 5.3a

(1) U skladu s Uputom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, općinsko izborno povjerenstvo dostavlja na biračkim mjestima odgovarajuće izborne tehnologije za svako od biračkih mesta najkasnije 48 sati prije otvaranja biračkih mesta na dan održavanja izbora.

(2) Birački odbor dužan je izborne tehnologije iz stavka (1) ovog članka odmah nakon preuzimanja zaključati na biračkom mjestu uz nazočnost policije i odgovoran je za njihovu sigurnost od trenutka njihovog prijema do završetka svih

svojih dužnosti.“

Članak 49.

U članku 5.4, stavku (3), riječi: „o kontroli glasačkih listića“, zamjenjuju se riječima: „o izgledu, sadržaju, svojstvima i karakteristikama papira, tiskanju i kontroli zaduženih glasačkih listića“.

Članak 50.

Članak 5.5 mijenja se i glasi:

“Članak 5.5

- (1) Predsjednik i svi članovi biračkog odbora moraju biti nazočni tijekom cijelog procesa glasovanja i brojanja glasačkih listića.
- (2) Predsjednika i članove biračkog odbora u slučaju njihovog odsustva prilikom procesa glasovanja ili brojanja glasačkih listića zamjenjuju njihovi zamjenici.
- (3) Na biračkom mjestu na kojem je glasovalo više od 350 birača, zamjenici predsjednika i zamjenici članova biračkog odbora dužni su sudjelovati tijekom cijelog procesa brojanja glasačkih listića.
- (4) Predsjednik biračkog odbora može ovlastiti zamjenika predsjednika i zamjenike članova biračkog odbora da nazoče tijekom cijelog postupka prebrojavanja glasačkih listića na biračkom mjestu na kojem je glasovalo manje od 350 birača.“

Članak 51.

U članku 5.6, stavku (1), u drugoj rečenici, riječi: „može zatražiti“, zamjenjuju se riječima: „će tražiti“.

Članak 52.

U članku 5.7, stavku (1), iza prve rečenice dodaje se nova

rečenica koja glasi: „Zapisnik o radu biračkog odbora vodi se kontinuirano, detaljno i čitko.“

Članak 53.

U članku 5.8 u točki 2. na kraju rečenice veznik „i“ zamjenjuje se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

U točki 3. interpunkcijski znak točka zamjenjuje se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

Iza točke 3. dodaju se nove točke 4. i 5., koje glase:

„4. provjeriti funkcionalnost i ispravnost izbornih tehnologija;

5. na vidljivom mjestu izložiti popis članova biračkog odbora s nazivom političkog subjekta koji ih je nominirao.“

Članak 54.

U članku 5.9, stavku (3), riječi: „Ako je zbog narušavanja reda glasovanje prekinuto u trajanju do tri sata ili kraće“, zamjenjuju se riječima: „Ako je glasovanje prekinuto zbog narušavanja javnog reda ili zbog tehničke neispravnosti izborne tehnologije kraće od tri sata“.

Članak 55.

U članku 5.12 stavka (3) mijenja se i glasi:

„(3) Član biračkog odbora utvrđuje identitet birača na osnovu važeće osobne isprave i na osnovu elektroničke identifikacije birača koja podrazumijeva korištenje relevantnih biometrijskih podataka birača koji se prenose sigurnim elektroničkim prijenosom podataka između biračkih odbora, IDDEEA-e i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, uzimajući u obzir Zakon o zaštiti osobnih podataka.

Iza stavka (3) dodaje se stavak (4), koji glasi:

(4) Identitet osobe koji se zbog invaliditeta ili bilo kojeg drugog opravdanog razloga predviđenog podzakonskim aktom kojeg donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH ne može utvrditi putem elektroničke identifikacije birača utvrđuje se isključivo na osnovu važeće osobne isprave.“

Dosadašnji stavci (4) i (5) postaju stavci (5) i (6).

Članak 56.

Članak 5.13 mijenja se i glasi:

„Članak 5.13

(1) Član biračkog odbora dužan je utvrditi identitet birača u skladu s člankom 5.12 ovog zakona.

(2) Član biračkog odbora dužan je označiti ime i prezime birača na izvatu iz Središnjeg biračkog popisa, nakon čega se birač potpisuje na izvatu iz Središnjeg biračkog popisa, a potom član biračkog odbora izdaje odgovarajući glasački listić ili listiće.

(3) Član biračkog odbora ima odgovornost i dužnost upozoriti svakog birača da njegov potpis na izvatu iz Središnjeg biračkog popisa mora odgovarati potpisu na identifikacijskom dokumentu koji predočava članu biračkog odbora radi identifikacije iz stavka (1) ovog članka.

(4) Član biračkog odbora ima odgovornost i dužnost upozoriti svakog birača da će se elektronička identifikacija birača potvrditi samo ako odgovara podacima koje vodi nadležno državno tijelo.“

Članak 57.

Iza članka 5.13 dodaje se novi članak 5.13a, koji glasi:

„Članak 5.13a

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH će donijeti obvezujuću

uputu o načinu i postupku identifikacije birača predviđene člankom 5.12 i člankom 5.13 ovog zakona.

(2) Središnje izborne povjerenstvo BiH donosi propise za osiguravanje sigurnog elektroničkog prijenosa podataka između biračkih odbora, IDDEEA-e i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, s ciljem vođenja elektroničkih sustava za razmjenu podataka o identifikaciji birača, vodeći računa o Zakonu o zaštiti osobnih podataka.“

Članak 58.

U članku 5.14, stavku (1), iza riječi: „Središnje izborne povjerenstvo BiH utvrđuje“, riječi: „oblik i sadržaj“ zamjenjuju se riječima: „izgled, sadržaj, svojstva i karakteristike“.

U stavku (2), točka 3 mijenja se i glasi:

„3. mogućnost da, u okviru kandidacijske liste jedne političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata, označi jednog ili najviše tri kandidata na jednoj listi koju je birač odabrao. Ako je birač valjano označio više od tri kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata, dok se preferencijalni glasovi s liste smatraju nevažećim.“

Stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Birač može glasovati samo na način koji je utvrđen u ovom članku, a što će biti bliže uređeno podzakonskim aktom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.“

Članak 59.

U članku 5.15, stavku (1), točka 4., riječi: „korištenja i“ brišu se.

Iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

„5. uputstvo glasaču za korištenje izbornih tehnologija koje utječu na način glasovanja.“

Članak 60.

U članku 5.17, stavku (1), dodaju se nove točke 6. i 7., koje glase:

- „6. ako ne sadrži otisak pečata, ili
- 7. ako ga nije potpisao član biračkog odbora.“

Članak 61.

U članku 5.19, stavku (1), riječi: „fizički nesposoban“, zamjenjuju se riječima: „osoba s invaliditetom“.

U stavku (3), iza riječi: „tiskanim slovima“, dodaju se riječi: „i navesti svoj jedinstveni matični broj (JMB)“.

U stavku (4), na kraju teksta, iza riječi „biraču“ dodaju se riječi: „na dan izbora“.

Iza stavka (4) dodaju se novi stavci (5) i (6), koji glase:

„(5) U slučaju da je biračko mjesto opremljeno izbornim tehnologijama pomoću kojih se osobi s invaliditetom omogućuje da glasuje samostalno, pomoć druge osobe će biti isključena radi zaštite tajnosti glasovanja.

(6) Središnje izborno povjerenstvo BiH će podzakonskim aktom regulirati način primjene ovog članka.“

Članak 62.

U članku 5.22, stavku (1), iza riječi: „propise za“, dodaju se riječi: „ručno i elektroničko“, a iza riječi: „birača zatvorenika“, dodaju se riječi „i pritvorenika“.

Stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Svi glasački listići broje se na biračkim mjestima, osim

ako Središnje izborne povjerenstvo BiH utvrdi da će se glasački listići brojati u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Središnje izborne povjerenstvo BiH donosi propise za brojanje glasova glasačkih listića u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Središnje izborne povjerenstvo BiH donosi propise za ručno i elektroničko brojanje glasova i utvrđivanje rezultata glasovanja u glavnom centru za brojanje, uključujući i slučajeve kada se izborni rezultati ne mogu utvrditi na određenom biračkom mjestu zbog neispravnosti izborne tehnologije. Rezultati glasovanja u glavnom centru za brojanje bit će javno izloženi u centru za brojanje kako bi javnost mogla imati uvida u njih, a kopije rezultata glasovanja bit će uručene akreditiranim promatračima rada glavnog centra za brojanje na njihov zahtjev.“

Članak 63.

U članku 5.23, stavku (1), iza riječi „počinje“, riječi: „utvrđivati rezultate glasovanja“ zamjenjuju se rijećima: „prebrojavanje glasova“.

Iza stavka (1), dodaje se stavak (2), koji glasi:

„(2) U slučaju da se prebrojavanje vrši primjenom izborne tehnologije kojom se glasački listići broje automatski, automatsko prebrojavanje rezultata i prijenos rezultata glasovanja vrši se odmah po zatvaranju biračkog mesta. Nakon završetka navedenog postupka birački odbor vrši ručno prebrojavanje..“

Dosadašnji stavci (2) i (3) postaju stavci (3) i (4).

Iza dosadašnjeg stavka (3), koji postaje stavak (4), dodaje se novi stavak (5) koji glasi:

„(5) Svi članovi biračkog odbora zajednički, jedni pred drugima, vrše ručno prebrojavanje birača, glasačkih listića, kuverti s nepotvrđenim glasačkim listićima i glasova iz stavaka (3) i (4) ovog članka, i neće odsustvovati tijekom

navedenog postupka prebrojavanja, osim u opravdanim slučajevima utvrđenim propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Postupak ručnog prebrojavanja obustavlja se za vrijeme odsutnosti člana biračkog odbora.“

Članak 64.

U članku 5.25 u stavku (1) iza riječi: „utvrди da će se“ dodaju se riječi: „ručno i/ili elektroničko“.

Članak 65.

U članku 5.26, stavku (1), riječi: „Nakon utvrđivanja rezultata glasovanja“, zamjenjuju se riječima: „Nakon završetka procesa brojanja“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

„(4) Središnje izborne povjerenstvo BiH će donijeti propise o osiguravanju sigurnog elektroničkog prijenosa relevantnih statističkih podataka u stvarnom vremenu prije i poslije zatvaranja biračkih mjeseta i prijenosa izbornih rezultata nakon zatvaranja biračkih mjeseta prema općinskom izbornom povjerenstvu i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.“

Članak 66.

U članku 5.27, stavku (1), u prvoj rečenici, iza riječi: „koji se podnosi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH“, dodaju se riječi: „odmah, a najkasnije“.

U istom stavku, iza druge rečenice, dodaje se nova rečenica, koja glasi: „Kontrolori izbornih rezultata obvezni su unositi izborne rezultate sa obrazaca izbornih rezultata s biračkih mjeseta, kao i s obrazaca za pravilno objedinjavanje utvrđenih izbornih rezultata.“

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

„(3) Ukoliko se unos rezultata obavlja na biračkom mjestu,

kontrolori će provjeriti točnost unesenih rezultata.“

Članak 67.

U članku 5.29, stavku (1), riječi: „istekom roka za podnošenje prigovora, žalbe, odnosno nakon pravomoćnosti odluka“, zamjenjuju se riječima: „istekom roka za podnošenje prigovora, žalbe i/ili po okončanju ponovnog kontrolnog brojanja, odnosno nakon pravomoćnosti odluka“.

U istom članku, iza stavka (2) dodaju se novi stavci (3) i (4), koji glase:

“(3) Preliminarni rezultati izbora se, u pravilu, evidentiraju na osnovu elektroničkog brojanja glasačkih listića.

(4) Ukoliko se ustanovi da postoji neslaganje između rezultata ručnog i elektroničkog prebrojavanja, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine izvršit će ponovljeno ručno brojanje i ponovljeno elektroničko brojanje u glavnom centru za brojanje i utvrđuje rezultat glasovanja na biračkom mjestu.”

Članak 68.

U članku 5.30, stavku (4), u točki 5), riječi: „u roku od tri dana od dana kada je Središnje izborno povjerenstvo BiH objavilo izborne rezultate“, zamjenjuju se riječima: „u roku od 72 sata od dana kada je Središnje izborno povjerenstvo BiH objavilo utvrđene izborne rezultate.“

U istom članku, stavak (5) mijenja se i glasi:

„(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH nalaže ponovno brojanje ako se utvrdi da broj glasačkih listića premašuje broj glasača koji su glasovali na biračkom mjestu za više od 2%.“

Iza stavka (6) dodaje se novi stavak (7) koji glasi:

„(7) Središnje izborno povjerenstvo BiH po službenoj dužnosti može naložiti ponovno brojanje čak i ako nije podnesen zahtjev za ponovno brojanje iz stavka (1) ovog članka neovisno od uvjeta iz stavaka (2), (3), (4), (5) i (6) ovog članka.“

Članak 69.

U članku 5.32, stavku (1), iza riječi: „pojedinoj razini vlasti,“, dodaju se riječi: „u pravilu“.

Na kraju istog stavka dodaje se nova rečenica, koja glasi: „Izuzetno, iz razloga propisanih propisima iz stavka (3) ovog članka, potvrđivanje rezultata može se odgoditi i do 15 dana.“

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2), koji glasi:

„(2) Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o potvrđivanju izbornih rezultata je konačna, obvezujuća i protiv nje nije moguće izjaviti žalbu.“

Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (3), i glasi:

„(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise o potvrđivanju izbornih rezultata.“

Članak 70.

U Poglavlju 6 (ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA), u članku 6.2, stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno može izbornom povjerenstvu uložiti prigovor najkasnije u roku od 72 sata od učinjene povrede, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.“

U istom članku, stavku (2), iza riječi: „Izborna povjerenstva“, riječ: „mogu“, zamjenjuje se riječju „će“.

Članak 71.

U članku 6.3, stavku (1), iza riječi: „Središnje izborno

povjerenstvo BiH“ dodaju se riječi: „ili putem elektroničke aplikacije“.

Članak 72.

U članku 6.4, stavku (1), iza riječi: „osim u slučaju povrede iz“, dodaju se sljedeće riječi i zarez: članka 7.2a.“.

Članak 73.

U članku 6.5, na početku rečenice, riječi: „Općinsko izborno povjerenstvo može naređiti“, zamjenjuju se riječima: „Središnje izborno povjerenstvo BiH i općinsko izborno povjerenstvo mogu naređiti“, a iza riječi: „prigovor iz članka 6.4“, dodaju se riječi: „i članka 6.6“.

Članak 74.

U članku 6.6, stavku (1), iza riječi: „učinjene od političkog subjekta i povrede iz“, dodaju se sljedeće riječi i zarez: „članka 7.2a.“.

U stavku (2), riječi: „u roku od 48 sati“, zamjenjuju se riječima: „u roku od 72 sata“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

„(4) Izuzetno, u posebno složenim slučajevima kada je za utvrđivanje činjenica i okolnosti od značaja za rješavanje stvari potrebno saslušati stranke i svjedoke, te steći uvid i pročitati veći broj materijalnih dokaza, Središnje izborno povjerenstvo BiH provest će postupak u roku od tri, a ne duže od pet dana nakon isteka roka iz članka 6.3, stavak (2), ovog zakona.“

Dosadašnji stavci (4) i (5) postaju stavci (5) i (6).

Iza dosadašnjeg stavka (5) koji postaje stavak (6) dodaju se novi stavci (7) i (8) koji glase:

„(7) Središnje izborno povjerenstvo BiH blagovremeno javno

objavljuje informacije u svezi s podnesenim prigovorima i žalbama, kao i informacije o donešenim odlukama, te vodi poseban registar podnesenih prigovora, žalbi i donešenih odluka.

(8) Način vođenja registra bit će propisan podzakonskim aktom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.“

Članak 75.

U članku 6.9, stavku (1), brišu se zarez i riječi: „kojom je odlučeno o primjeni ovog zakona“, te se na kraju teksta stavlja točka.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Sud BiH blagovremeno i javno objavljuje informacije u svezi s odlukama i obrazloženjima odluka iz stavka (3) ovog članka.“

Članak 76.

Iza članka 6.9, u nazivu Poglavlja 7, riječi: „IZBORN0J KAMPANJI“, zamjenjuje se rijećima: „IZBORNOM RAZDOBLJU“.

Članak 7.1 mijenja se i glasi:

„Članak 7.1

U razdoblju preuranjene izborne kampanje zabranjeno je vođenje izborne kampanje u elektroničkim, *online* i tiskanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javnog oglašavanja kampanje. Ova zabrana ne odnosi se na organiziranje zakonitih službenih skupova tijela i događaja političkih subjekata u svrhe koje nisu kampanja.“

Članak 77.

Iza članka 7.1 zakona dodaju se novi članci 7.1a, 7.1b i 7.1.c, koji glase:

„Članak 7.la

Kandidati političkih stranaka, koalicija, liste neovisnih kandidata, kao i neovisni kandidati i drugi sudionici u izbornom procesu, imaju potpunu slobodu da tijekom izborne kampanje provode izborne aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Nadležni organi osigurat će slobodu kretanja kandidata, pristalica i birača tijekom cijelog izbornog procesa.

Članak 7.1b

(1) Političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisni kandidati imaju pravo:

- a) voditi izbornu kampanju u mirnom okruženju;
- b) organizirati i održavati javne skupove na kojima mogu slobodno iznositi svoje stavove kako bi stekli potporu birača;
- i
- c) tiskati i dijeliti plakate, postere i druge materijale u svezi sa izbornom kampanjom.

(2) Za javni skup iz točke b) prethodnog stavka nije potrebno odobrenje nadležnog tijela, s tim što je organizator dužan dvadeset i četiri (24) sata prije održavanja takvog skupa o tome obavijestiti tijelo nadležno za održavanje javnog reda i mira.

(3) Ako su dva ili više organizatora najavili nadležnom organu održavanje javnog skupa na istom mjestu i u isto vrijeme, pravo na održavanje javnog skupa na tom mjestu i u zatraženo vrijeme imat će organizator koji je prvi pisano obavijestio nadležno tijelo o održavanju javnog skupa, o čemu će podnositelje obavijestiti nadležno tijelo, u roku ne duljem od 12 sati od podnesene obavijesti o održavanju javnog skupa.

Članak 7.1c

Politički subjekti u razdoblju izborne kampanje obvezni su osigurati ravnomjernu promidžbu kandidata oba spola u medijskim nastupima, na javnim skupovima i drugim oblicima izborne kampanje s ciljem osiguranja jednakosti kandidata oba spola.“

Članak 78.

U članku 7.2 iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Politički subjekt dužan je u roku od 15 dana od dana izbora osigurati uklanjanje svih oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala s prostora određenog za kampanju, a koji su korišteni u svrhu izborne kampanje tog političkog subjekta.“

Članak 79.

U članku 7.2a, stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Zloupotreba javnih sredstava iz stavka (1) ovog članka između ostalog podrazumijeva:

- a) korištenje pozicije rukovoditelja tijela ili ustanove za javnu promidžbu sebe kao kandidata i/ili političkog subjekta kojem pripada, kroz javnu promidžbu tijela ili ustanove;
- b) uključivanje državnih službenika koji su podređeni kandidatu u obavljanju poslova u radnom vremenu u cilju promidžbe kandidata ili političkih subjekata;
- c) korištenje prostorija javnih ustanova, tijela ili javnih poduzeća za obavljanje predizbornih aktivnosti ako korištenje istih prostorija nije zagarantirano drugim kandidatima i političkim subjektima pod istim uvjetima;
- d) korištenje sredstava komunikacije, informacijskih usluga, uredske opreme javnih ustanova, tijela i javnih poduzeća za izbornu kampanju;

- e) korištenje sredstava prijevoza u vlasništvu državnih, entitetskih, gradskih, kantonalnih ili općinskih organa i organizacija bez naknade ili po sniženim naknadama za aktivnosti kampanje. Ova odredba ne odnosi se na prijevoz osoba koje se posebno štite u skladu sa zakonom, koji se obavlja kao dio sigurnosnih mjera koje se primjenjuju na visoke dužnosnike koji podliježu službenoj zaštiti koju pružaju nadležni organi prilikom obavljanja službene dužnosti ili postupanja po službenoj dužnosti;
- f) promidžba političkih subjekata ili kandidata na javnim događajima ili manifestacijama koje financiraju javne ustanove ili javna poduzeća;
- g) prikupljanje potpisa ili vođenje izborne kampanje koju provode osobe koje obavljaju izabranu dužnost ili su državni službenici, tijekom službenih aktivnosti ili događaja koje organizira javna ustanova, javno tijelo ili javno poduzeće; i
- h) korištenje javnih sredstava i resursa u svrhu izravne ili neizravne kupovine potpore birača tijekom izborne kampanje, što uključuje između ostalog i pružanje jednokratne novčane ili nenovčane potpore građanima ili kategorijama građana, osim ako je pružanje te potpore planirano u okviru redovitih proračunskih subvencija.“

Članak 80.

U članku 7.3, stavku (1), iza točke 7) dodaje se nova točka 8), koja glasi:

„8) zloupotrijebiti dijete u političke svrhe.“

U članku 7.3, iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

„(3) Odredbe stavaka (1) i (2) primjenjivat će se shodno na razdoblje preuranjene izborne kampanje.“

Članak 81.

U članku 7.4, iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

„(3) Zabranjuju se sve aktivnosti koje ometaju ili opstruiraju izborni proces tijekom razdoblja utvrđenog u stavku (1) ovog članka.“

Članak 82.

U Poglavlju 14 (PONOVNI, ODGOĐENI I PRIJEVREMENI IZBORI), članku 14.1, ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1), a riječi: „najkasnije 14 dana od dana pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o poništenju izbora“ brišu se.

U istom članku dodaje se novi stavak (2), koji glasi:

„(2) Središnje izborne povjerenstvo BiH raspisuje ponovne izbore, u pravilu, u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva o poništenju izbora.“

Članak 83.

U članku 14.2, stavku (4), na kraju rečenice, iza riječi: „na redovnim izborima“, briše se interpunkcijski znak točka, dodaju se zarez i riječi: „osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.“

Članak 84.

Članak 15.1 mijenja se i glasi:

„Članak 15.1

Sredstva za financiranje troškova izborne kampanje politička stranka i neovisni kandidati koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama osiguravaju iz izvora propisanih Zakonom o financiranju političkih stranaka i na način propisan ovim zakonom.“

Članak 85.

U dosadašnjem članku 15.1, koji postaje članak 15.1a, u stavku (1), iza riječi: „za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama“, dodaju se riječi: „imat će jedan račun za financiranje izborne kampanje i“.

U istom članku, stavku (1), točka 1), mijenja se i glasi:

„1) sve gotovinske transakcije i raspoloživu gotovinu;“.

U istom članku, stavku (1), točki 2), iza riječi: „sve prihode i rashode, zasnovane na članarini“, dodaju se riječi: „prilozima fizičkih i pravnih osoba“.

U istom članku, stavku (1), u točki 3), iza riječi: „koja je primila takvu uplatu“, riječi: „koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka“ i interpunkcijski znak zarez, brišu se.

U istom članku, stavku (1), u točki 4), iza riječi: „u javnim“, dodaju se riječi „i online“.

Članak 86.

Iza članka 15.1a dodaju se novi članci 15.1b, 15.1c, 15.1d i 15.1e koji glase:

“ Članak 15.1b

(1) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje, u skladu s člankom 4.4, stavak (1), ovog Zakona.

(2) Račun za financiranje izborne kampanje otvara osoba ili tijelo koje ovlasti politička stranka odnosno neovisni kandidat.

(3) Poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje politička stranka i neovisni kandidat dužni su otvoriti

najkasnije s danom podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, a najranije ga mogu otvoriti tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru.

(4) Sredstva koja politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama namjeravaju utrošiti za izbornu kampanju moraju biti unaprijed uplaćena na poseban račun za financiranje izborne kampanje.

(5) Na poseban račun za financiranje izborne kampanje ne smiju se primati druge uplate, osim onih namijenjenih za financiranje izborne kampanje, niti se sredstva s tog računa smiju koristiti u bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova izborne kampanje.

(6) Ako nakon uplate svih transakcija, u skladu s ovim zakonom, na posebnom računu za financiranje izborne kampanje političke stranke preostanu neutrošena sredstva, ona se uplaćuju na transakcijski račun središnjice političke stranke.

(7) Ako sredstva na posebnom računu za financiranje izborne kampanje nisu dovoljna za izmirenje troškova, politička stranka je obvezna neizmirene obveze po osnovu troškova izborne kampanje platiti s računa središnjice političke stranke.

(8) Ako nakon završetka svih transakcija, u skladu s ovim zakonom, na posebnom računu za financiranje izborne kampanje neovisnog kandidata preostanu neutrošena sredstva, ona se vraćaju svim izvorima ili donatorima. Povrat preostalih sredstava je razmjeran iznosima uplata ili datih donacija.

Članak 15.1c

(1) Kada dvije ili više političkih stranaka nastupaju u okviru koalicije, za troškove kampanje mogu koristiti poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje jedne od političkih stranaka, članice koalicije, što se uređuje međusobnim

sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja i deponira u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Sredstva koja je pojedina politička stranka obvezna uplatiti na poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje u skladu sa zaključenim međusobnim sporazumom ne smatraju se donacijom ni prihodom političke stranke koja je otvorila poseban račun za financiranje izborne kampanje.

(2) Politička stranka može drugoj političkoj stranci dati pozajmicu za financiranje izborne kampanje na osnovu međusobnog sporazuma, uplatom na poseban račun za financiranje izborne kampanje. Pozajmica koju je politička stranka na osnovu međusobnog sporazuma dala drugoj političkoj stranci te povrat pozajmice na središnji račun političke stranke koja je dala pozajmicu ne smatra se donacijom.

(3) Sporazum o pozajmici s jasno definiranim rokom povrata pozajmice obvezno se dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 15.1d

(1) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti izvješće o transakcijama s posebnog računa za financiranje troškova izborne kampanje za razdoblje od njegovog otvaranja do dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore.

(2) Prijava za sudjelovanje na izborima političke stranke i neovisnog kandidata neće biti ovjerena ako politička stranka i neovisni kandidat ne podnesu izvješće o transakcijama s posebnog računa za financiranje troškova izborne kampanje za razdoblje od njegovog otvaranja do dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore.

(3) Tri dana prije dana održavanja izbora, unosom u

elektroničku aplikaciju podnosi se izvješće o transakcijama sa posebnog računa za financiranje izborne kampanje. Izvješće će sadržavati sve izvore novčanih i nenovčanih donacija, datum i iznos tih uplata; izvješće o svim troškovima (rashodima) izborne kampanje, kao i računima dobavljača i pružatelja usluga, s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća.

(4) U roku od 30 dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u „Službenom glasniku BiH“, unosom u elektroničku aplikaciju podnosi se finansijsko izvješće o transakcijama sa posebnog računa za financiranje izborne kampanje. Izvješće će sadržavati sve izvore financiranja izborne kampanje, troškove (rashode) izborne kampanje za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana podnošenja izvješća, kao i iznos i vrstu neizmirenih dugova za troškove izborne kampanje i vrijeme potrebno za njihovo plaćanje.

(5) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju u izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama obavještavaju Središnje izbirno povjerenstvo o zatvaranju posebnog računa.“

Članak 87.

Članak 15.3 mijenja se i glasi:

„Članak 15.3

(1) Politička stranka imenuje ovlaštenu osobu koja je odgovorna za podnošenje izvješća i vođenje knjiga.

(2) Neovisni kandidat može imenovati ovlaštenu osobu ili biti osobno odgovoran za podnošenje izvješća i vođenje knjiga, kao i za komunikaciju sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH.

(3) Osoba imenovana u skladu sa stavcima (1) i (2) ovog članka, ovlaštena za vođenje poslovnih knjiga, podnošenje izvješća sukladno ovom zakonu i Zakonu o financiranju političkih stranaka, te za komunikaciju sa Središnjim izbornim

povjerenstvom BiH, obvezna je kontinuirano se educirati u skladu s planom i programom obrazovanja i obuke koji donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(4) Politička stranka i neovisni kandidat obvezni su dostaviti podatke o osobi imenovanoj u skladu s odredbama stavka (1) ovog članka zajedno s podacima za kontakt, najkasnije u roku od 15 dana od dana njenog imenovanja ili 15 dana od dana promjene ovlaštene osobe u skladu s odredbom ovog članka.

(5) Ovlaštena osoba potpisuje sva izvješća i odgovorna je za vođenje evidencije u svezi s izvješćima. Na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ovlaštena osoba dužna je da dostavi izvješća na uvid.“

Članak 88.

Članak 15.4 mijenja se i glasi:

„Članak 15.4

Osoba imenovana sukladno članku 15.3 ovog zakona izravno je odgovorna za podnošenje izvješća i za sadržaj izvješća Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.“

Članak 89.

U članku 15.6, dodaje se stavak (2), koji glasi:

„(2) Sve državne, entitetske, kantonalne i institucije jedinica lokalne samouprave, kao i institucije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine obvezne su surađivati sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH i obvezne su, na pisani zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, dostaviti sve potrebne podatke, informacije i dokumente relevantne za efikasnu provjeru točnosti podataka sadržanih u izvješćima o donacijama za izbornu kampanju, materijalnim prilozima i rashodima, uključujući i podatke o prihodima pojedinačnih donatora u skladu s odredbama ovog poglavlja. Ista obveza važi za sve javne i poslovne banke koje su otvorile bankovne račune u ime

političkog subjekta, bilo za financiranje političkog subjekta ili poseban račun za potrebe financiranja izborne kampanje, kao i za sve pravne i fizičke osobe koje su dale donacije političkom subjektu.“

U članku 15.6., dosadašnji stavci (2) i (3) postaju stavci (3) i (4).

Članak 90.

Uvodni dio članka 15.7., stavka (1), mijenja se i glasi:

„Kandidati izabrani na svim razinama vlasti dužni su u roku od trideset (30) dana od dana objave ovjere mandata u „Službenom glasniku BiH“, na način koji utvrди Središnje izborno povjerenstvo BiH, podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH potpisano izjavu o svom ukupnom imovinskom stanju koja sadrži:“

U istom članku, stavak(1), u točki 1., riječi „iz članka 15.1“ zamjenjuju se riječima „iz članka 15.1a.“

Članak 91.

U članku 15.8., dosadašnji stavak (1) briše se.

Dosadašnji stavci (2) i (3) postaju stavci (1) i (2).

Novi stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Kandidati izabrani u tijela na svim razinama vlasti dužni su Središnjem izbornom povjerenstvu BiH predati izjavu o imovinskom stanju, u roku od 30 dana od dana prestanka mandata na koji su izabrani, kao i u slučaju prestanka mandata u situacijama opisanim u članku 1.10, stavku (1), osim točke 3) ovog zakona, u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.“

Članak 92.

Naslov Poglavlja 16 mijenja se i glasi: MEDIJI U IZBORNOM RAZDOBLJU.

Članak 93.

U članku 16.1. ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1).

U istom članku iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2), koji glasi:

„(2) *Online* mediji koji se odluče za izvješćivanje o izbornoj kampanji dužni su osigurati javne i transparentne informacije o svom vlasništvu i pridržavati se načela propisanih u članku 16.2, stavak (1), ovog zakona.“

Članak 94.

Članak 16.2 mijenja se i glasi:

„Članak 16.2

(1) Elektronski mediji koji prate izbornu kampanju dužni su pridržavati se načela uravnoteženosti, jednakog pristupa, pravičnosti i nepristranosti.

(2) Ako elektronski mediji ne postupe u skladu sa stavom (1) ovog člana, može se podnijeti prijava Regulatornoj agenciji za komunikacije na daljnje postupanje.“

Članak 95.

U članku 16.3, stavku (3), iza riječi: „u okviru informacionih programa elektronskih medija,“, riječi: „bez navođenja njihove kandidature“, zamjenjuju se riječima: „bez izravnog ili neizravnog navođenja njihove kandidature“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

„(4) U slučaju kršenja odredbi ovog članka, politički subjekt ili svaka druga zainteresirana osoba može podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine na nadležno postupanje.“

Članak 96.

U članku 16.4 iza riječi „uravnoteženosti,” dodaju se riječi: „jednakog pristupa.”.

U istom članku, iza riječi: „poput okruglih stolova”, dodaje se interpunkcijski znak zarez (,) i sljedeće riječi: „drugih debatnih emisija”.

Članak 97.

U članku 16.5, stavku (2), riječi: „izborne kampanje”, zamjenjuju se riječima: „izbornog razdoblja”.

Članak 98.

U članku 16.11, stavku (1), iza riječi: „biračkih mesta”, dodaju se riječi: „kada počinje razdoblje predizborne šutnje”.

Članak 99.

U članku 16.12, dodaju se novi stavci (6) i (7) koji glase:

„(6) Plaćeno političko oglašavanje mora kao takvo biti nedvosmisleno definirano i ne smije se emitirati u razdoblju od najmanje 15 minuta prije, za vrijeme ili nakon emitiranja vijesti.

(7) Cijena i uvjeti emitiranja naručenog političkog oglašavanja bit će jedinstveni za sve političke subjekte koji sudjeluju u izborima.”

Članak 100.

U članku 16.13. ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1), a riječi: „ima pravo da odbije emitirati”, zamjenjuju se riječima: „može odbiti emitiranje političkog oglašavanja”.

U istom članku, u stavku (1), točka c) mijenja se i glasi:

„c) oglašavanje uključuje bilo kakav vid diskriminacije ili

predrasuda na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetla, kao i svaki drugi sadržaj koji ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje njenih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi;“

Iza točke c) dodaju se nove točke d), e) i f), koje glase:

„d) se oglašavanjem ponižava, zastrašuje ili podstiče na mržnju, nasilje ili diskriminaciju protiv osoba ili grupe na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetla ili na osnovu bilo koje druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje njenih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi;

e) oglašavanje uključuje sudjelovanje djece; i

f) je oglašavanje u suprotnosti s bilo kojim propisom Regulatorne agencije za komunikacije BiH.“

U istom članku iza stavka (1) dodaju se novi stavci (2), (3), (4) i (5), koji glase:

„(2) Ako elektronski mediji smatraju da sadržaj plaćenog političkog oglašavanja potпадa pod stav (1) točke c), d), e) i f) ovog članka, može podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH, koja je dužna donijeti obvezujuće mišljenje u svezi s podnesenom prijavom po hitnom postupku.

(3) Ako elektronski mediji odbiju da emitiraju plaćeno političko oglašavanje, navodeći razloge iz stavka (1) točke c), d), e) i f) ovog članka, suprotno obvezujućem mišljenju Regulatorne agencije za komunikacije BiH, politički subjekt čiji je oglas odbijen ima pravo podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH, koja je dužna donijeti odluku u

svezi s podnesenom prijavom.

(4) U slučaju da elektronski mediji emitiraju plaćeno političko oglašavanje suprotno odredbama stavka (1) ovog članka, svaka zainteresirana osoba ima pravo podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine.

(5) Odluku iz stavaka (3) i (4) ovog članka Regulatorna agencija za komunikacije BiH donosi po hitnom postupku i dostavlja je na znanje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.“

Članak 101.

U članku 16.14, stavku (1), riječi: „u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora“, zamjenjuju se riječima: „u razdoblju izborne kampanje“.

U istom članku, stavku (2), riječi: „u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora“, zamjenjuju se riječima: „u razdoblju izborne kampanje“.

U istom članku, stavku (3), rečenica: „Zabranjeno je vođenje izborne kampanje putem elektronskih i tiskanih medija koja je stereotipnog i uvredljivog sadržaja u odnosu na muškarce i/ili žene ili koja podstiče stereotipno i uvredljivo ponašanje na temelju spola ili ponižavajući odnos prema pripadnicima različitih spolova“, briše se.

U stavku (5), riječi: „u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora“ zamjenjuju se riječima: „u razdoblju izborne kampanje“.

Članak 102.

Iza članka 16.14 dodaju se novi članci 16.14a i 16.14b, koji glase:

“Članak 16.14a

Odredbe članka 16.14, stavak (3), shodno se primjenjuju na

privatne elektronske medije, *online* medije, društvene mreže ili bilo koji drugi oblik javnog oglašavanja.

Članak 16.14b

Politički subjekti mogu u toku izborne kampanje voditi kampanju i putem interneta, sukladno odredbama ovog zakona.“

Članak 103.

Članak 16.16 mijenja se i glasi:

„Članak 16.16

(1) U slučaju kršenja odredbi iz ovog poglavlja od strane elektronskih medija nadležna je Regulatorna agencija za komunikacije BiH.

(2) U slučaju kršenja odredbi iz ovog poglavlja od strane političkih subjekata nadležno je Središnje izbirno povjerenstvo BiH.“

Članak 104.

Članak 16.17 mijenja se i glasi:

„Članak 16.17

Politički subjekti svoje primjedbe na sadržaj u tiskanim i *online* medijima u svezi s praćenjem izborne kampanje upućuju Vijeću za tisk i online medije u Bosni i Hercegovini.“

Članak 105.

Iza članka 16.17 dodaju se novi članci 16.17a i 16.17b, koji glase:

“Članak 16.17a

(1) Političkim subjektima je zabranjeno da putem medija iznose lažne informacije koje bi mogle ugroziti integritet izbornog procesa i dezinformirati birače.

(2) U slučaju povrede odredbi iz stavka (1) ovog članka, Središnje izborne povjerenstvo BiH je ovlašteno da provede postupak.

Članak 16.17b

U tijeku izborne kampanje politički subjekti će uložiti najveće napore da svojim kandidatkinjama i kandidatima na izborima osiguraju jednaku zastupljenost za predstavljanje njihovog političkog programa i programa njihovih političkih subjekata, kako putem javnih tako i putem privatnih elektronskih medija.“

Članak 106.

U Poglavlju 17 (IZBORNI PROMATRAČI), u članku 17.1, iza stavka (2), dodaju se novi stavci (3) i (4), koji glase:

„(3) Promatraču se mora omogućiti pravo na efektivno obavljanje promatranja, što podrazumijeva jasan uvid u sve izborne aktivnosti iz stavka (2) ovog članka, a posebno u fazu brojanja glasačkih listića.

(4) Ukoliko promatrač za vrijeme promatranja utvrdi nepravilnosti u svezi s procesom koji je promatrao, može tražiti pojašnjenje od ovlaštene osobe, a ukoliko je nezadovoljan obrazloženjem, o tome će unijeti primjedbu u zapisnik.“

Članak 107.

U članku 17.2 stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Promatrači ni na koji način neće ometati izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasovanja, a identitet glasača će moći otkriti isključivo ukoliko je to potrebno u svrhu obavljanja njihovih dužnosti iz stavka (4) članka 17.1. Samo jedan predstavnik akreditiranih subjekata može nazočiti javnom sastanku izbornog povjerenstva, u centru za birački popis, biračkom mjestu ili drugim relevantnim mjestima, kako

je utvrdilo Središnje izborno povjerenstvo BiH.“

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

„(3) Promatranje brojanja glasova u centru za brojanje organizirat će se na način da za svakim stolom na kome se vrši brojanje svi akreditirani subjekti mogu imati po jednog promatrača sve vrijeme brojanja kao i promatranja svih ostalih izbornih aktivnosti u centru za brojanje.“

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (4).

Članak 108.

U članku 17.8 riječ „prigovor“ zamjenjuje se riječju „žalbu“, a riječi: „koje će ga“ zamjenjuju se rijećima: „koje će žalbu“.

Članak 109.

U članku 17.9, stavku (1), iza riječi: „u pisanom obliku“, dodaju se riječi: „ili elektronski“.

Članak 110.

U Poglavlju 18 (BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE) članak 18.3 se briše.

Članak 111.

U Poglavlju 19A (KAZNENE ODREDBE) članak 19.8 mijenja se i glasi:

“(1) Novčanom kaznom u iznosu od 600 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba zaposlena ili angažirana u izbornoj administraciji ako:

1. u suprotnosti s člankom 2.1 sudjeluje u donošenju odluke koja može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrano ili na drugi način prekrši zakletvu iz članka 2.1, stavka (3);

2. u suprotnosti s člankom 2.13, stavak (1), točka 2), ne odredi biračka mjesta na području općine za glasovanje na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini;
3. u suprotnosti s člankom 2.13, stavak (1), točka 5), ne osigura izborni materijal za glasovanje na svim razinama izbora u Bosni i Hercegovini;
4. ne obavijesti birače o svim informacijama potrebnim za provedbu izbora sukladno uputama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako je propisano člankom 2.13, stavak (1), točka 6);
5. nepravilno izbroji glasačke listiće na biračkim mjestima i u centrima za brojanje ili nepravilno objedini utvrđene izborne rezultate s biračkih mjesta ili ne unese ili nepravilno unese izborne rezultate u relevantnu softversku aplikaciju, u suprotnosti s člankom 2.13, stavak (1), točka 9);
6. imenuje predsjednika i članove biračkih odbora i njihove zamjenike, u suprotnosti s člankom 2.19;
7. prekrši zabranu zloupotrebe prava na sudjelovanje u radu biračkog odbora lažnim predstavljanjem iz članka 2.19, stavak (14);
8. ne ažurira podatke u skladu s promjenom broja birača i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako je propisano člankom 3.8, stavak (3), točka b);
9. ne osigura uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa na teritoriji svoje općine, kako je propisano člankom 3.8, stavak (3), točka c);
10. ne osigura podatke za Središnji birački popis koji su utvrđeni propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako je propisano člankom 3.8, stavak (3), točka d);
11. ne vodi evidenciju zahtjeva i prigovora i ne čuva popratnu dokumentaciju, kako je propisano člankom 3.8, stavak (4);
12. odredi biračka mjesta suprotno članku 5.1, stavak (2), uključujući i funkcioniranje tehničke opreme;
13. ne osigura video nadzor u skladu s člankom 5.2.a, stavak (1);

14. ne zaključa i ne osigura izborni materijal za glasovanje, uključujući potrebne izborne tehnologije, kako je propisano člankom 5.3, stavak (3);
15. ne dostavi na biračko mjesto relevantne izborne tehnologije, kako je propisano člankom 5.3a, stavak (1), ili ne zaključa izborne tehnologije, kako je propisano člankom 5.3a, stavak (2);
16. neopravdano je odsutna tijekom cijelog procesa glasovanja i brojanja glasova u skladu s člankom 5.5 ili je neopravdano odsutna tijekom zajedničkog ručnog prebrojavanja birača, glasačkih listića, kuverti s nepotvrđenim glasačkim listićima i glasova, u suprotnosti s člankom 5.23., stavak (5);
17. ne odredi dužnosti članovima biračkog odbora ili ih ne evidentira na način propisan člankom 5.6, stavak (2);
18. ne udalji osobu koje remeti javni red na biračkom mjestu, kako je propisano člankom 5.6, stavak (3);
19. dozvoli donošenje na biračko mjesto političkih obilježja i simbola, u suprotnosti s člankom 5.6, stavak (5);
20. ne vodi zapisnik o radu biračkog odbora kontinuirano, detaljno i čitko, u propisanom obrascu i sa podacima propisanim člankom 5.7, stavak (1);
21. ne istakne na vidnom mjestu popis članova biračkog odbora s nazivima političkih subjekata koji su ih predložili u skladu s člankom 5.8, stavak (1), točka 5);
22. ne objasni biraču način glasovanja i ne osigura tajnost glasovanja propisanu člankom 5.11, stavak (1);
23. ne utvrdi identitet birača u skladu s člankom 5.13, stavak (1), ili ne ustanovi je li potpis birača na izvatu iz Središnjeg biračkog popisa odgovara potpisu na identifikacijskom dokumentu na osnovu kojeg je utvrđen identitet birača u skladu s člankom 5.13, stavak (2) i (3);
24. izda glasački listić suprotno propisima kojima se regulira izdavanje glasačkih listića iz članka 5.13;
25. pomogne osobi pri glasovanju na način koji nije u skladu s člankom 5.19;

26. ne evidentira podatak ili ne popuni obrazac u skladu s člankom 5.25; ili
27. ne osigura da podaci objedinjenih zbirnih rezultata glasovanja za općinu budu u skladu s člankom 5.27 ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka (1), točke 1., 7., 14. do 27., ovog članka, kaznit će se članovi biračkog odbora novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 10.000,00 KM

(3) Za prekršaje iz stavka (1), točke 1., 7., 14 do 27., ovog članka, politički subjekt ispred kojeg je imenovan član biračkog odbora kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM.“

Članak 112.

Članak 19.9 mijenja se i glasi:

“Članak 19.9

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 30.000,00 KM kaznit će se politički subjekt za prekršaj ako on ili njegov kandidat:

1. ne podnese ostavku na položaj ili ne postupi u skladu sa zakonom kojim se uređuje njegov status, u suprotnosti s člankom 1.8, stavak (4);
2. u roku od deset dana ne dostavi izmjene podataka u skladu s člankom 4.22;
3. u suprotnosti s člankom 7.1, u razdoblju preuranjene izborne kampanje, izvrši radnju koja se smatra vođenjem izborne kampanje;
4. ukloni, prekrije, ošteti ili promijeni tiskani oglas, plakat, poster ili drugi materijal koji se, u skladu sa zakonom, koristi u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata ili neovisnih kandidata, a u suprotnosti s člankom 7.2, stavak (2);

5. postavi oglas, plakat, poster, odnosno napiše svoje ime ili slogan koji je u svezi sa izbornom kampanjom, u ili na zgradi u kojoj je smješten organ vlasti na bilo kojoj razini, javno poduzeće, javna ustanova ili mjesna zajednica, te na vjerskom objektu, na javnom putu ili javnoj površini, osim na mjestu predviđenom za plakatiranje i oglašavanje [članak 7.2, stavak (3)];
6. u roku od 15 dana od dana izbora ne ukloni svaki oglas, plakat, poster i drugi sličan materijal korišten u svrhu izborne kampanje, a kako je propisano člankom 7.2 stavak (4);
7. zlouporabi javni resurs za vlastitu ili promociju političkog subjekta čiji je član, u suprotnosti s člankom 7.2a, stavak (2);
8. poneše i pokaže oružje na političkom skupu, biračkom mjestu ili njihovoј okolini, kao i za vrijeme okupljanja u svezi s aktivnosti političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisnih kandidata u izbornom procesu, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 1);
9. omete skup druge političke stranke, koalicije ili neovisnog kandidata, ili potakne drugog na takvu aktivnost, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 2);
10. spriječi novinara u obavljanju njegovog posla sukladno pravilima profesije i izbornim pravilima, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 3);
11. obeća novčanu nagradu ili drugu materijalnu korist s ciljem dobivanja potpore birača ili zaprijeti pristalici druge političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisnih kandidata, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 4);
12. potakne na glasovanje osobu koja nema pravo glasa, u suprotnosti s člankom 7.3, stavkom (1), točka 5);
13. potakne osobu na glasovanje više puta na istim izborima ili na glasovanje u ime druge osobe u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 6), ukoliko to ne

predstavlja krivično djelo;

14. koristi se govorom koji bi nekoga mogao navesti ili potaći na nasilje ili širenje mržnje, ili objavi ili upotrijebi sliku, simbol, audio ili video zapis, SMS-poruku, internetsku poruku ili drugi materijal koji može imati takav učinak [članak 7.3, stavak (1), točka 7)] ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;
15. zloupорabi dijete u političke svrhe suprotno članku 7.3, stavak (1), točka 8), ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;
16. lažno se predstavi u ime političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata ili fiktivno predstavi politički subjekt kojem je dodijeljeno mjesto u biračkom odboru kako bi pogodovao drugom političkom subjektu kojem mjesto u biračkom odboru nije dodijeljeno, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (2);
17. održi skup s ciljem izborne kampanje, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 1);
18. izloži na biračkom mjestu ili u njegovoј okolini bilo kakav materijal s ciljem utjecanja na birače, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 2);
19. koristi domaća i međunarodna sredstva komunikacije s ciljem utjecanja na birače, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 3);
20. koristi megafon ili druge razglasne uređaje s ciljem utjecanja na birače, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 4);
21. provede drugu aktivnost kojom se ometa ili opstruira izborni proces [članak 7.4, stavak (3)];
22. prekorači najveći dozvoljeni iznos sredstava za financiranje izborne kampanje iz članka 15.10;
23. vodi izbornu kampanju u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje [članak 16.14, stavak (3)];
24. putem medija širi netočne informacije koje mogu ugrožavati integritet izbornog procesa i pogrešno

informirati birače, u suprotnosti s člankom 16.17a ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka koji počini pristalica političkog subjekta kaznit će se taj politički subjekt.

(3) Za prekršaj iz stavka (1), točka 2., ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba političke stranke, koalicije i liste neovisnih kandidata novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 15.000,00 KM.

(4) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i kandidat političkog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM.

(5) Za prekršaj iz stavka (1), točke 8., 12. i 13., ovog članka kaznit će se i osobe zaposlene ili angažirane u izbornoj administraciji novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 3.000,00 KM.

(6) Za prekršaj iz ovog članka, osim novčanih kazni, Središnje izbirno povjerenstvo BiH može izreći i druge sankcije predviđene u članku 6.7 ovog zakona.“

Članak 113.

U Poglavlju 20 (PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE), iza članka 20.16a dodaju se novi članci 20.16b, 20.16c, 20.16d i 20.16.e, koji glase:

„Članak 20.16b

Postojeći članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH neće biti u obvezi podnijeti ostavke ili biti razriješeni zbog neispunjavanja uvjeta iz članka 2.5, stavak (6), ako ti uvjeti nisu postojali u vrijeme njihovog imenovanja. To se neće odnositi na uvjete propisane u članku 2.5., stavak (6), točke 6) i 7), ovog zakona.

(Vidi: ISPRAVAK ODLUKE VISOKOG PREDSTAVNIKA KOJOM SE DONOSI ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA IZBORNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE (br. 17/24))

Članak 20.16c

(1) Središnje izbirno povjerenstvo BiH će u razdoblju između 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona do 45 dana prije dana održavanja Lokalnih izbora 2024. godine uložiti najveće napore kako bi ispunilo svoje obveze u svezi sa izborom, imenovanjem, evidencijom, educiranjem, certificiranjem i ocjenjivanjem predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa zakonom.

(2) Središnje izbirno povjerenstvo BiH će u roku od 15 dana od stupanja na snagu ovog zakona donijeti propise kojima će utvrditi kriterije i postupak imenovanja predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa stavkom (1) ovog članka.

(3) Po isteku roka iz stavka (1) ovog članka, ukoliko neko od mesta predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora ostane nepopunjeno, imenovanja na ta mesta će se u izuzetnom slučaju obaviti u skladu s postupkom predviđenim člankom 2.19., stavcima (5) do (16), ovog zakona.

(4) Središnje izbirno povjerenstvo BiH donijet će privremene propise koji se primjenjuju isključivo na Lokalne izbore 2024. godine, kojima će se utvrditi kriteriji i postupak za imenovanje predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa stavkom (3) ovog članka.

Članak 20.16d

(1) Danom stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Središnje izbirno povjerenstvo BiH će u skladu sa relevantnim odredbama ovog zakona definirati opseg primjene pilot projekata za uvođenje specifičnih

izbornih tehnologija i utvrditi lokacije na kojima će se ovi pilot projekti provesti na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(2) Središnje izorno povjerenstvo BiH nadležno je za provedbu pilot projekata iz stavka (1) ovog članka, uključujući distribuiranje, instaliranje, sigurnost i korištenje specifičnih izbornih tehnologija i druge odgovarajuće opreme potrebne za provedbu pilot projekata, kao i za sve druge dodatne aktivnosti u cilju osiguranja sigurnosti, integriteta i funkcionalnosti odabranih izbornih tehnologija u provedbi pilot projekata.

(3) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Središnje izorno povjerenstvo će donijeti detaljnije propise u svezi s provedbom odredbi stavaka (1) i (2) ovog članka. To će podrazumijevati i utvrđivanje odgovornosti nadležnih tijela zaduženih za provedbu izbora i drugih nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini.

(4) Središnje izorno povjerenstvo BiH će Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnosi periodična izvješća o procedurama i poduzetim mjerama na provedbi pilot projekata.

Članak 20.16e

(1) Izuzev u pogledu odredbi koje su potrebne radi provedbe pilot projekata za uvođenje specifičnih izbornih tehnologija, primjena odredbi ovog zakona koje se odnose na uvođenje specifičnih izbornih tehnologija počet će nakon ispunjavanja tehničkih uvjeta za njihovu primjenu.

(2) Stjecanje tehničkih uvjeta iz stavka (1) ovog članka obuhvata izradu studije izvodljivosti, nabavku potrebne opreme i provedbu pilot-procesa, kao i sve druge dodatne aktivnosti u cilju osiguranja integriteta i funkcionalnosti odabranih izbornih tehnologija u izbornom procesu.

(3) Uz konzultacije s IDDEEA-om i Agencijom za zaštitu osobnih podataka BiH, Središnje izorno povjerenstvo BiH posebnim

pravnim aktom utvrđuje sticanje tehničkih uvjeta.

(4) Središnje izborni povjerenstvo BiH će Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine redovno dostavljati sveobuhvatna izvješća o svojim aktivnostima na uvođenju specifičnih izbornih tehnologija.“

Članak 114.

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika, ili prvog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", koji god od tih dana nastupi ranije.

(2) Izuzetno od odredbi stavka (1) ovog članka, članci 76. do 81., članci 84. do 105. i članci 111. i 112. ovog zakona će stupiti na snagu 19. travnja 2024. godine, pod uvjetom da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji izmjene i dopune Izbornog zakona BiH koje se odnose na pitanja iz ovog stavka prije tog datuma.